BERÄTTELSE

OM

DET SÅ MYCKET OMTALTE

FRUNTIMRETS,

i Stockholms Polis-Gränd,

SJUKDOM och KUR,

AF

P. G. CEDERSCHJÖLD,
Art. Obst. Profess. E. O.

STOCKHOLM,
Tryckt i Johan Imnelii Tryckeri, 1821.

FÖRETAL.

Det i somras så mycket omtalte sjuka Fruntimret i Polis-gränden *har ändtligen blifvit till helsan fullkomligt återställdt. Detta Fruntimmer har väckt så mycket uppseende, samt varit ett föremål för så många olika och till större delen orimliga rykten, att jag skulle tro mig skyldig, om dess sjukdom och kur meddela Allmänheten en utförlig berättelse, äfven om den vore mindre märkvärdig, än den, i flera afseenden, verkligen är. Men jag bör erinra Läsaren, att denna berättelse utgör ett slags protocoll, sådant det blifvit för hvarje dag uppsatt, och dagen derpå, uti särskilt rum, uppläst för dem, som då voro tillstädes. De anmärkningar och betraktelser, som deruti förekomma, har jag ej velat utesluta. De må vittna om min sinnesstämning för tillfället.*

De, som varit närvarande vid magnetiseringarne, täckas ursägta, att jag utsatt deras namn, och sålunda åberopat dem till vittne om rigtigheten af mina uppgifter. De tvenne Herrar Malm, *hvilka så ofta omnämnas såsom mera bekanta, bodde på stället.*

De Herrar Läkare, som gynnat mig med deras närvaro, får jag särskilt hembära min erkänsla och tacksamhet, för deras välvilliga biträden; och för den uppmärksamhet, de värdigats skänka åt saken. Det är mig ljuft att, genom anförandet af så många vidtfrägdade namn, kunna lemna verlden ett ojäfaktigt vedermäle af Svenska Läkares fördomsfria, upplysta, lugna och ädla nitälskan för sanningen, vettenskapen och menskligheten.

Stockholm den 4 October 1821.

Mamsell Christina Wilhelmina Adolphina Eldström, 26 år gammal, född i Vesterås, hvarest hon tillbragt sin barndom, likväl utan att, såsom det synes, hafva erhållit något slags bildning eller vårdad uppfostran, har de sista sju åren varit på värdshus i Stockholm och dess grannskap, — samt brukat snöra sig omåttligt. Hon är medelmåttig till växten, af en stark kroppsbyggnad, och lär städse hafva njutit en god helsa, ända till för tre år sedan, då hon, senare på sommaren, enligt egen förmodan till följe af förkylning, plötsligt föll, likasom med en dåning, i ett sådant tillstånd, att husets folk ansågo henne nästan som död, helst ej annat tecken till lif syntes, än blott en högst obetydlig rörelse i halsgropen. Försök gjordes väl till hennes vederfående, medelst frotteringar, lavement o. d. men förgäfves. Ådern öppnades på båda armarne; men bloden lär ej hafva runnit. Efter ett varmt bad började man, på tredje dagen, rifva med en i olja doppad penn-

fjäder, djupt ner i halsen, så att något blod utkom; hvarpå äfven blod började spruta ur de oförbundne åderlåtningshålen, och den Skendöda uppvaknade. Men hela venstra hälften af kroppen var alldeles blå, samt alla musklarne derstädes domnade, styfva och krampaktigt sammandragne; hvilket allt ej fullkomligt förgick förr än efter omkring 14 dagars förlopp. — Detta är Patientens egen berättelse. — Af Badar-Mästaren Petersen, som vid detta tillfälle egentligen skötte den Sjuka, har jag erhållit den upplysning: att pulsen känts röra sig, men svagt; att kroppen varit nästan alldeles kall, stel och oböjlig; samt att ögonen stått uppspärrade, utan att röra sig, äfven då man förde fingret inpå dem. — Häraf synes mig otvifvelaktigt, att sjukdomen varit Katalepsi. — Vidare tillade Herr Petersen: att Patienten i badet fått convulsioner; men då dessa upphörde, genast åter infallit i samma slags stelhet som förut.

Kort efter detta anfall utbröt en tredjedags-frossa, som ej blef botad, förr än efter ett och ett halft års förlopp. — Ett par månader hade Mamsell E. varit frisk, då reningen, vid slutet af Juli månad år 1820 uteblef, med andra vanliga symtomer af befruktning. I början af December började Mamsell E., som aldrig förr haft barn,

att känna rörelser, likasom af foster; men temligen högt uppe i venstra sidan, hvarest en spänd svulnad tillväxte. Vid samma tid visade sig tecken till rening; men knappt märkbart. — Kort derpå fick Patienten, till följe af en häftig sinnes-oro, ett slags krampanfall med sanslöshet, som räckte några timmar; och hvarefter en stor blånad qvarblef flera dagar, under venstra bröstet, tillikamed någon styfhet och domning i arm och ben af samma sida. Af samma kramp-åkomma hade Patienten sedan, på någon tid, åtskilliga mindre känningar. — Från denna tid var Patienten aldrig fri från smärtor i venstra veka sidan, der svulsten efter hand tillväxte, och rörelserna blefvo allt mer och mer starka. I Februari och Mars detta år (1821) blefvo brösten mycket spände, och innehöllo en mjölkaktig vätska. Den 15:de April började, liksom små förlossningsvärkar inställa sig, tillika med starka trängningar till urinkastning, och stor svaghet eller liksom domning i benen. I början af Maj blefvo värkarne mera påträngande, och den 6:te började det bortgå liksom barnvatten, tillika med en mängd blod; hvilket fortfor nio dagar, under häftiga smärtor, isynnerhet i ryggen och nedåt födslodelarne, samt starka trängningar på urinvägarne. Domningen i benen gränsade nu

till lamhet; och allt sedan den tiden har Patienten ej kunnat stödja på fötterna. Men då smärtorna, som städse hållit sig mest i venstra sidan, efter ett längre uppehåll återkommo, och blefvo allt mer och mer pinsamma, samt Barnmorskan, Frú Berg, började omsider frukta för utgången, blef jag tillkallad.

Den 28:de Maj. Vid min ankomst fann jag Patienten sängliggande. Buken var uppsvälld, i synnerhet åt venster, till storlek som ungefär efter vattnets afgång vid vanlig förlossning; men öm för vidrörelse. Naflen var ej framstående, utan bildade en djup grop. Svulsten var hård och spänd, samt något ojemn; men inga delar af foster kunde urskiljas. Rörelser i buken hade ej känts på några dagar. — Vid inre undersökningen fann jag lifmodren liten och lätt, moderhalsen fingers-smal, samt modermunnen slät, fast och tillsluten. Svulsten måste således ligga utanför lifmodren, och temligen högt uppe, emedan den i moderslidan ej kunde rigtigt åtkommas. — Jag förklarade: att ingen förlossning här vore att förvänta; ej heller något väsendtligt att genom konsten uträtta: utan uppmuntrade derföre Patienten, att med tålamod blott hoppas på naturen. Jag misstänkte utomqveds hafvandeskap *(graviditas extrauterina)*. — Jag

anseende till stolgångens tröghet, och något besvär äfven vid urinkastningen, tillstyrktes att taga Cremor Tartari, efter behof.

Den 5:te Juni inställde sig reningen. Smärtorna i sidan, som förut kommit i skof, äro nu mera jemt uthållande, och tilltaga i häftighet. Dagen derpå förde jag Professor GADELIUS till den Sjuka. Beslutet af vår öfverläggning blef: att tio blodiglar skulle sättas på det upphöjdaste och spändaste stället af svulsten, hvarest de svåra plågorna isynnerhet hålla sig, nemligen tätt under de nedre refbenen midt öfver medlersta delen af höftbenskanten. Följande dagen skulle laxeras med Cremor Tartari.

Den 8:de Juni, klockan 10 förmiddagen. Plågorna och ömheten i sidan hafva minskats och reningen upphört. — Starka rörelser likasom af foster, både kännas och synas utvändigt. Dessa rörelser komma ibland så plötsligt, och med sådan häftighet, att qvinnans hela kropp skakas i sängen. Man tyckes stundom liksom se fostret vältra sig i buken: likväl kunna, vid den sorgfälligaste undersökning, inga bestämda delar deraf urskiljas. Det är isynnerhet dessa rörelser, som nu äro mest plågsamma. — På eftermiddagen täcktes Professor GISTREN göra mig sällskap till den Sjuka, hvars plågor åter tilltagit ofantligt, och komma i skof, samt be-

ledsagas af häftiga rörelser i buken. Stundom lära spasmer med sanslöshet dervid inställa sig. — Patienten hade nyss communicerat. — Professor G. undersökte Patienten; och fann tillståndet fullkomligt sådant, som åfvanföre är beskrifvet. Vidare upplysning kunde ej heller vinnas genom undersökning i ändtarmen. — Rörelserna i den hårda svulsten ansågos möjligen kunna förorsakas af krampaktigheter i bukmusklarne och isynnerhet i tarmarne. — Ett vanligt lavement sattes, och derefter ett af Infus. Chamom. och Asa foetida. Mot natten skulle intagas femtom droppar Tinct. Opii. — Derefter upphörde plågorna alldeles, tillika med spasmerna och rörelserna invertes; samt flera timmars lugn sömn erhölls.

Den 10:de Juni. De spasmodiska tillfällena hafva tilltagit, och kunna räcka ända till en half timme i sender. Hvarje sådant anfall lär förebådas af en viss ifver i tal och åtbörder, samt yttrad fägnad öfver frihet från plågor. Derpå börjar Patienten gnugga näsan och vinda med ögonen. Slutligen utbryta krampaktiga sträckningar och convulsioner, afvexlande med starkt skratt och någon gång litet gråt. — Då anfallet är förbi, tror Patienten sig hafva sofvit, och är alldeles okunnig om hvad som händt; men klagar blott öfver ömhet i kroppen. Om hon un-

der anfallet, någon gång till och med svarat rigtigt på frågor; så har hon efteråt likväl ej ringaste hågkomst deraf. — — Senapismer lades på vadorna.

Den 12:te Juni. Convulsionerna lära fortfara; likväl har jag ännu ej sjelf sett något anfall. Under den dermed följande fullkomliga sanslösheten skall Patienten stundom äta med en glupsk matlust. — Dessemellan klagar Patienten öfver yrsel och svår hufvudvärk, och har nästan aldrig rigtig sansning; utan tyckes stundom vansinnighet vara att befara. — Spansk fluga lades i nacken.

Den 14:de Juni. Hufvudvärken och yrseln hafva lindrats något. Convulsionerna fortfara. Svulsten är, isynnerhet i venstra sidan, högst spänd och hård; och Patienten ropar, för plågor, blott på Operation. — Dagen derpå afstannade rörelserna i underlifvet plötsligt, efter att en stund hafva varit särdeles starka och häftiga. Dervid yttrade Patienten: "att fostret nu helt visst dog; och "att hon kände liksom ljumt vatten utgjutas "i buken." Convulsionerna började derefter minskas.

Den 24:de Juni. Tillståndet är nästan oförändradt. — Stolgången är temligen ordentlig. — Såsom medicin nyttjas Asa foetida-lavement, samt invertes Moderdrop-

par. Tinct. Thebaica gifves merendels mot aftnarne.

Den 2:dra Juli. Mun-klämma har i dag tillkommit, tillika med fullkomlig mållöshet, och särdeles häftiga anfall af allmänna krampsträckningar. Alkali och Opium gifvas vexelvis. —

Den 4:de Juli. Mållösheten och munklämman fortfara oafbrutet. Om munnen än öppnas med träd-kilar, kan Patienten, i anseende till tungans krampaktiga neddragning, likväl ej svälja, åtminstone starkare medicamenter. — Svulsten var i venstra sidan tätt nedanför refbenen, midt öfver höftbenskanten, ofantligt uppdrifven och spänd, samt så öm, att den tycktes hota med bristning. Patienten klöste sig, för olideliga plågor, med naglarna i sidan, och hade med en hemligt åtkommen sax verkligen sårat sig, i afsigt att öppna svulsten. Jag måste derföre låfva Patienten, som nu mera var temligen redig, samt dels genom tecken, och dels skriftligen gaf sina plågor och önskningar tillkänna, att ofördröjligen göra någon operation: och jag ärnade verkligen, såsom palliatif, införa en Trocar, emedan jag nu ansåg svulsten för säck-vattensot. — Patienten fick nu i min närvaro ett par af sina vanliga anfall, så att jag omsider fick sjelf tillfälle att se, hvad det egentligen var. Anfallets förlopp

var följande: ögonen började stirra och vinda; i maggropen kändes ryckningar; nacken böjdes så starkt bakåt, att hufvudet låg emellan skuldrorna, och hela ryggraden sammandrogs bakåt, så att kroppen bildade en ganska stark båge *(Opistotonus)*, under det att, i lemmarne, convulsioner afvexlade med kramp. Halsens ådror svällde opp; ansigtet blef mörkblått eller nästan brunt. Ögonen stodo uppspärrade, starkt vridne båda åt ett håll, snedt uppåt; pupillerna voro utvidgade och orörliga, samt hvitögat starkt blodsprängt, och närmast hornhinnan nästan brunblått. Den tetaniska krampen minskades emellanåt för några ögonblick i sender, så att hvarje anfall, som kunde räcka åtminstone öfver en fjerdedels timme, utgjordes af flera särskilta krampspänningar. Under sjelfva spänningarne tycktes andedrägten vara stängd, och litet luft erhållas blott på de korta mellanskofven. — Efter anfallets slut var Patienten fullkomligt okunnig om hvad som föregått. — Stundom kan en eller annan lem stelna krampaktigt, utan att sansningen dervid förloras. — Åtta blodiglar förordnades att sättas under öronen. — — Genom missförstånd blefvo iglarne satte längre ned på halsen, och gjorde ingen nytta.

Den 6:te Juli. Assessor Carlander och Professor Betulin hade godheten möta mig

hos den Sjuka. — Svulsten hade liksom vältrat sig från venstra sidan, och låg nu ungefär midt i buken, nästan mera åt höger. Trocaren kunde således ej vidare komma i fråga. — Reningen hade inställt sig. — Munklämman och mållösheten fortforo. Musklarne vid tungroten voro mycket spände, och *Masseteres* hårda som träd; men *Temporales* alldeles mjuka. — Patienten bröt, med mycken behändighet, opp munnen medelst träd-kilar. Assessor Carlander stack fingret in i svalget, och kände tungan vara baklänges nedragen i halsen, och hård som horn. Genom yttre och indre undersökningen funno båda Herrarne riktigheten af min åfvan anförde uppgift. — Sex blodiglar skulle sättas på hvardera sidan emellan örat och vinkeln af nedre käken. — Denna föreskrift blef likväl ej uppfylld mer än till hälften; ty då de sex blifvit satte på ena sidan, fann man det bära så illa till att sätta på den andra; och Patienten, som nu på fyra dagar ej förtärt det ringaste, blef redan så afmattad, att man lät dervid bero. — Dagen derpå hade munklämman upphört och tungan återfått sin rörlighet; men mållösheten fortfor.

Den 8:de Juli. Rörelserna i buksvulsten äro stundom ganska starka: smärtorna

hålla sig nu högre opp, omkring hjertat, och bakom nedre ändan af bröstbenet.

Den 10:de Juli. I går afton togs Opium, hvarefter någon sömn erhållits. Strax efter midnatten uppvaknade Patienten, och hade då återfått målet. Af de svåra tetaniska kramptillfällena, som de senare dagarna uteblifvit, hafva i dag några anfall åter infunnit sig. Deremot har rörelsen i buksvulsten afstannat, och sjelfva svulsten har sjunkt mera nedåt, fram öfver blygdbenen.

Den 12:te Juli. Rörelserna i buken, hvilka bittida i går hade återkommit och fortfarit hela dagen, hafva i natt alldeles upphört, och Patienten klagar nu öfver en besynnerlig kyla i underlifvet. — Nattron har börjat blifva något bättre; men den tetaniska krampen och convulsionerna hafva tilltagit.

Den 16:de Juli. Nattron har de senare dagarne åter nästan alldeles försvunnit tillika med matlusten. Krafterna aftaga mycket. Anfall af kramp och convulsioner påkomma allt mer och mer ofta, och dessemellan lider Patienten af odräglig hufvudvärk med yrsel.

Då Mamsell E. den senare tiden blifvit ett allmänt talämne, ej blott i Stockholm, utan äfven vidt omkring, och de orimligaste rykten dagligen derom utspriddes; sågos menniskor af alla klasser allt mer och mer

strömma till Polis-gränden, för att skåda det förmente vidundret. Den Sjukas rum voro ständigt fulla af åskådare. Trappan och gränden vimlade dagen igenom af folk, som otåligt väntade på tillträde. Detta tillopp ansåg jag likaså menligt för Patienten, som besvärligt och obehagligt för mig sjelf. Jag hade derföre tillsagt, att inga främmande skulle insläppas. Men detta tjente, som jag snart fick erfara, blott att förvärra det onda. Mitt förbud blef väl åberopadt; men icke efterkommet. Man förblef ej vid ett bestämdt nekande; utan man gjorde blott svårigheter: hvarigenom nyfikenheten och tilloppet ännu mer ökades. Alla den Sjukas många bekanta trodde man sig ej kunna utestänga; och dessa införde åter sina bekanta. Samma förhållande var med alla Barnmorskor och deras kunder. Svårt fann man det ock att bortvisa annat bättre folk, som genom sitt ömma deltagande ingjöt i Patientens hjerta ett slags tröst, och merendels genom sin frikostighet sökte förekomma, att åtminstone ej behofvet måtte öka eländet. — Men då jag erfor, att man med penningar och andra skänker börjat liksom betala sitt inträde; ansåg jag så mycket nödvändigare att snart söka göra slut på detta tillopp, som jag mer än allt annat befarade, att Patienten skulle kunna finna

sin vinning af sjelfva sjukdomen, och den således blifva ett slags födkrok. Jag skyndade derföre att genom *Dagligt Allehanda* underrätta Allmänheten om verkliga förhållandet. Detta hade den verkan, att alla falska rykten genast tystnade, och inga nyfikna mer infunno sig hos den Sjuka.

Den 17:de Juli. Klockan 6 eftermiddagen. Närvarande: Barnmorskan, Fru Norén, och Patientens piga, Madam Lindström. — Patienten, som den senare tiden magrat betydligt, var mycket matt och svag. Den svåra hufvudvärken, som den tetaniska krampen och convulsionerna tycktes hafva förorsakat, var nu så ofantlig, att Patienten ej kunde lyfta hufvudet från kudden; och åtföljd af sådan yrsel, att hon tyckte allting gå omkring för sig.

Utan att hos Mamsell E. någonsin hafva ens nämnt ordet magnetism, ännu mindre på något sätt låtit förstå, att jag skulle på henne vilja använda den, hvilket också aldrig fallit mig in, förr än Herr Grefve C. Löfvenhjelm i går öfvertalte mig dermed åtminstone göra ett försök, — och utan att nu säga ett enda ord, eller med ringaste åtbörd förråda min afsigt, satte jag mig, såsom ofta tillförne, bredvid sängen, och lade den ena handen på Patientens panna,

likasom för att känna, om hufvudet vore mycket hett. Lika okonstladt gjorde jag ett par strykningar öfver ögonbrynen, hvarpå ögonen, med en något darrande rörelse knepos i hop, på samma sätt, som vanligt vid magnetiskt insomnande. Derefter gjorde jag några strykningar öfver bröstet och den öfriga kroppen, samt lade slutligen handen uti hjertgropen. Sedan Patienten, efter allt utseende sofvande, legat orörligt stilla ungefär 10 minuter, frågade jag: om hon rönte någon nytta af hvad jag nu gjorde? Svar: "Ja! Jag har derigenom kommit "i tillfälle att veta, hvad som kan lindra "hufvudvärken, nemligen Eau de Cologne "och ättika att nyttja som baddning." — Hvad innehåller svulsten i buken? "Barn." — Lefver det än? "Nej, det dog i Onsdags "(den 11:te), klockan 1 om natten." — Detta barn måtte vara särdeles stort, som är så gammalt? "Nej, det är ganska litet, eme- "dan det, på det ställe det ligger, ej "kunnat erhålla tillbörlig näring." — Hvar ligger då barnet? "Utanför lifmodren, bak- "åt ryggen, emellan tarmkäxet." — Huru skall det gå med barnet och er sjelf? "Jag "blir frisk. Barnet kommer nemligen att "upplösas och bortflyta; och det som ej "kan upplösas, utkommer helt. Men jag "bör nyttja blodrenande träd, sönderstött

"tillika med rödt vin. Derigenom befordras "upplösningen och afgången." — Hvad är det för slags träd, ni menar? (Efter något besinnande) "Det växer i skogen." — Hvar fins det? "Vid Danderyds kyrka; men ingen "deromkring känner det, eller huru oände- "ligen nyttigt det är." — Huru skall man kunna hitta det? "Det är ej svårt att hitta. Det "står tätt utmed vägen, på venstra sidan, "så nära kyrkan, att stället derifrån kan "synas." — På denna eller andra sidan om kyrkan? "På den andra." — Huru ser trädet ut? "Det liknar ek; men det är mera "saftigt under barken." — Hvilken del af trädet är det som ni skall nyttja, löfven, barken eller något annat? "Roten. Deraf "skall tagas så mycket som en valnöt, och "stötas sönder i mortel, tillika med rödt vin. "Ett halft qvarter skall intagas morgon, mid- "dag och qväll." — Hvem har lärt er detta? (Med en högtidligare stämma) "Gud har "lärt mig det." — När? "Nu." — Har ni sett detta träd, eller hört talas derom? "Jag "har aldrig hört talas om detta träd, ej hel- "ler tillförne sett det: men" (med uttryck af ett slags häpnad) "jag ser det nu. Det "är omgifvet af tallar och granar samt myc- "ket buskar." — Kommer det att dröja länge, innan ni blir frisk? "Nej, sedan jag

"nyttjat detta medel, skall efter 14 da-
"gar, blodmateria börja afgå genom födslo-
"delarne; och då måste man passa på att
"underhjelpa fostrets afgång, dels genom
"tryckning åfvanför, och dels genom drag-
"ning på fötterna, som komma först fram."
— Huru går det med edra krampåkom-
mor: kommer ni att länge lida af dem?
"Nej, jag får blott två anfall till, nem-
"ligen ett i afton, och det andra i morgon
"bittida; och de blifva ej särdeles svåra."
— Får ni sofva något i natt? "Ja, ganska
"godt." — Efter ungefär en half timmas sömn
använde jag väckande magnetisering. Mam-
sell E. vaknade plötsligt, var något förvir-
rad, och fullkomligt okunnig om hvad som
föregått. Jag tillsade de närvarande, att hvar-
ken för Patienten eller någon annan omtala
hvad de nu sett och hört.

Den 18:de Juli. Klockan half 11 för-
middagen ankom jag och fann Mamsell E.
i blotta lintyget sanslös stående på golfvet,
hållen af Bokhållaren Christian Malm, Barn-
morskan Fru Hafgren, Madam Lindström
och ett Fruntimmer, som jag ej kän-
de. Jag erfor nu, att Mamsell E., efter
min bortgång i går afton, haft ett anfall af

convul-

convulsioner, sofvit godt hela natten, och i dag klockan strax efter 9 åter fått convulsioner, samt slutligen velat opp att dansa. — Då jag nalkades och vidrörde Mamsell E. blef hon genast stilla, samt lät villigt föra sig till sängs. Efter en eller två minuters magnetisering insomnade hon ganska lugnt, och förklarade: "att hon nu mera ej "kommer att få flera egentliga anfall af "kramp och covulsioner; utan på sin höjd "några sträckningar. Sedan fostret, som är "en gosse, afgått, upphöra krampaktigheter-"na alldeles." Ytterligare upprepade hon hvad hon i går sagt om trädet vid Danderyd, hvilket hon kallade: "*blodrots-träd.*" — Sedan Mamsell E. sofvit ungefär en fjerdedels timme, väckte jag henne. Hon klagade öfver någon yrsel; men var lugn och munter.

Eftermiddagen klockan 6. Närvarande: Grefve C. Löfvenhjelm, Fru Hafgren och Madam Lindström. Sedan Mamsell E. blifvit genom magnetisering insöfd, bestämde hon, i anledning af gjorde frågor, ännu närmare alla omständigheter i afseende på gången af sjukdomen och kuren. "Det träaktiga "af roten skulle nemligen skäras sönder, "torkas, stötas och siktas, samt sättas på "halftannat stop Bordeaux-vin. Deraf skul-

"le ett halft qvarter tagas morgon, middag
"och qväll, fyra dagar i rad, på samma tim-
"mar. Derefter skulle denna medicin ej vi-
"dare behöfvas. På fjortonde dagen efter
"medicineringens slut skulle afgången af den
"blodiga materien börja visa sig, och fort-
"fara 8 à 14 dagar, innan fostret hinner
"bortgå, hvilket sker styckevis, hvarvid huf-
"vudet kommer att röna mesta hinder. —
"Samma rot är nyttig för flera slags sjukdomar,
"isynnerhet Vattensot och Lungsot. -- Trä-
"det skall stå tätt åfvanför backen, på andra
"sidan Danderyds kyrka, omkring fyra famnar
"från vägen, och vara det enda i sitt slag
"på hela trakten: en ek skall finnas i dess
"grannskap." -- Mamsell E. sade sig "se trä-
"det likasom med *hjertat*." -- Föröfrigt sa-
de hon sig "ej se annat, än hvad som ha-
"de afseende på hennes helse-tillstånd: såle-
"des mig, trädet o. d., men ej de andra
"närvarande personerna. -- Fostret var, då
"det dog," enligt Patientens påstående, "ett
"år och tre dagar gammalt." På min fråga
hvarför jag aldrig kunnat känna några be-
stämda delar af fostret? svarade Mamsell E.:
"Tarmarne, bakom hvilka fostret ligger,
"hafva hindrat det att kunna tydligt kännas
"utvändigt." — På Grefve Löfvenhjelms be-
gäran höll jag mitt ur framför Patientens
bröst, med tillfrågan: om hon såg det? Hon

svarade: "Ja," och uppgaf tiden; men ganska orätt. — Jag fann Patientens misstag, ej om tiden, utan om sin *synförmåga*, högst underligt.

Den 19*:de Juli*, förmiddagen, for jag till Danderyd, och blef öfvertygad om oriktigheten af uppgiften om blodrots-trädet. På *andra* sidan Danderyds kyrka var ingen egentlig backe; men väl på *denna*. Ingen ek fans, hvarken till höger eller venster om vägen, ännu mindre blodrots trädet, eller om jag så får säga: *kunskaps-trädet;* emedan jag derigenom erhöll *kunskap* om Somnambulens opålitlighet.

På eftermiddagen magnetiserade jag Mamsell E. i närvaro af Bokhållaren Christ. Malm och Madam Lindström, samt berättade, huru min resa till Danderyd aflupit. Somnambulen blef ledsen; men förblef envist vid sitt påstående, och tillböd sig att sjelf uppsöka trädet. Hon försäkrade: "att hon, "utom detta medel, ej skulle kunna räddas." Det beslöts derfore, att vi skola i öfvermorgon fara dit i täckvagn. "När vi komma "inemot Danderyd, vill hon blifva magneti-"serad, och sofvande uppsöka trädet. I det-"ta tillstånd skall hon äga styrka att gå och "göra hvad som helst."

Den 20*:de Juli.* Kl. 11 f. m. Närvarande: båda Herrarne Malm och Ma-

dam Lindström. Sedan Mamsell E. blifvit magnetiserad, förblef hon vid sitt påstående, att sjelf kunna uppsöka trädet, hvilket hon nu sade "vara ganska litet, och "stå emellan stora stenar på en liten kulle, "belägen *på sidan om* Danderyds kyrka. "För att komma i och ur vagnen måste hon "äntingen bäras, eller ock magnetiseras, då "hon skulle erhålla kraft att kunna gå sofvan-"de." — Resan utsattes till i morgon, klockan 3 eftermiddagen.

Den 21:sta Juli. Kl. half 3 e. m. ankom jag till Mamsell E. och erfor, att hon i går afton klockan 6 börjat få kräkningar och krampaktiga sträckningar, hvilket illamående räckt flera timmar. Men till något egentligt anfall af kramp eller convulsioner, såsom tillförne, hade det ej kommit: och ifrån dessa har hon varit fri alltsedan den 18:de. Äfven i natt har hon sofvit godt. — Mamsell E., som varit 15 veckor oafbrutet sängliggande, satt nu för första gången oppe, ordentligt påklädd; likväl utan att kunna stödja på fötterna. Hon visste sjelf ej annat, än att hon blott skulle ut att hemta frisk luft; och förundrade sig öfver att hon kunde vara oppe. — På det ej för mycket uppseende skulle väckas på gatan, blef [illegible]msell E. buren i vagnen, hvarest, jemte n[illegible] Herrarne Carl och Chri-

stian Malm, äfven togo plats. Hyrkusken hette Engdahl.

Längre än vid Värdshuset Ålkistan, sade Mamsell E. sig aldrig hafva varit. Då vi hunno till Stocksund, började det, till min stora ledsnad, att regna ganska starkt. Ungefär en half fjerdingsväg hitom Danderyd, lät jag hålla stilla, och försatte Mamsell E. i sömn. Hon lutade sig mot mig, som satt till venster, och lät sitt hufvud nedsjunka mot bröstet. Sedan sömnen nu tyckts hafva blifvit särdeles djup, frågade jag Mamsell E.: om hon tilltrodde sig att uppsöka trädet? Hon försäkrade det med mycken bestämdhet, och begärde: "att det skulle köras "långsamt, till dess hon ropade." — Under det att vagnen sedan gick, anmärkte Bokhållaren Christ. Malm, som satt baklänges, midt emot mig, att Mamsell E. ett par gånger drog på ögonlocken, hvilka syntes för en blink skiljas något åt. Härvid fäste jag så mycket mindre uppmärksamhet, som dylika rörelser i ögonlocken ej äro ovanliga hos Somnambuler; och dessutom Patientens hufvud låg så, att hon äfven med fullkomligt öppna ögon omöjligen kunnat se åt venster, och åt höger knappt mer än skogstopparne. — På sluttningen af den backen, der man först får åsigt af kyrkan, och således åfvanför den egentliga Danderyds bac-

ken, ropade Mamsell E. att det skulle hållas. Detta kunde likväl ej ske, förrän vi kommit nedför backen, på jemn väg. Mamsell E. pekade åt venster, snedt bakåt, inåt en tät barrskogs-dunge, hvarest knappt något löfträd tycktes kunna trifvas. Knappt ville Mamsell E. låta hällregnet afhålla sig från att sjelf genast stiga ur vagnen; men samtyckte slutligen, att båda Herrarne Malm gingo enligt hennes anvisning. De skiljdes åt i skogen. Emedlertid samtalade jag med Somnambulen och frågade: om Herrarne gingo rätt? "Ja, de närma sig till trädet." — Efter en stund ropade hon: "Bed dem "se väl opp: ty de äro nu helt nära trädet." Jag ropade inåt skogen, enligt Somnambulens begäran. — Efter en liten stund ankom Secreteraren Carl Malm med qvistar af två löfträd, som varit de enda han sett der, hvarest han hörde mitt rop. Mamsell E. förkastade dem genast vid blotta vidrörandet; men för att vara desto säkrare, tuggade hon på dem, och bekräftade derefter sitt första omdöme. De voro Rönn och Björk. — Men just i detsamma spritter hon till, reser sig häftigt opp i vagnen, sträcker armarne ut åt fönstret och ropar: "Nu håller han i "det; bed honom bara taga." Jag ropade genast så högt jag kunde, och Secreteraren C. Malm sprang inåt skogen under häftigt

ropande: "Tag nu! Tag nu!" — Somnambulen blef misslynt och sade: "han har gått "förbi." — Efter en stund spritter hon åter till och ropar: "Tag nu!" Jag upprepade hennes utrop likasom förut. — Somnambulen, som under hela tiden varit orolig och liksom i ett slags ångest, blef nu lugn, och sade: "Nu komma de med det; men det är "blott en telning." — Strax derpå kommo Herrarne Malm med en löfqvist, hvilken Somnambulen genast förklarade vara det sannskyldiga trädet; men tillade: "att en "större telning står tätt invid denna." — Herrarne Malm berättade nu: "att då Carl "träffat Christian, och frågat, om han ej "hört ropet; hade denne svarat: att han väl "hört rop, men ej kunnat fatta orden. Carl "hade då bedt Christian följa sig dit, der "han var, då han hörde ropet. Då de båda "kommit dit, hade de, under det de sågo "sig omkring, händelsevis tagit i en qvist, "som de trodde vara af en al-telning, då "de just i detsamma fått höra mitt utrop: "Tag nu! — De hade derföre afbrutit qvi-"sten," hvilken de ännu vid ankomsten trodde vara al. — Det var likväl ej al; utan så kallad *Brakved* (Rhamnus frangula), hvars bark, såsom starkt laxerande, fordom varit mycket berömd isynnerhet mot vattensot. — Herrarne Malm återvände nu och

hittade verkligen äfven den andra telningen, samt uppgräfde rötterna. — Telningarne lära hafva stått föga mer än fyra famnar från vägen; men emedan kusken ej genast kunnat stanna, då Somnambulen tillsade, kom afståndet emellan vagnen och det stället, der telningarne hittades, att blifva mångdubbelt längre. — Sedan vi vändt om och hunnit ett stycke på hemvägen, väcktes Mamsell E., som vid hemkomsten klockan half 7 om aftonen, fann resan hafva bekommit sig ganska väl.

Den 22:dra Juli. Kl. 10 f. m. Närvarande: Krigs-Justitiarien Livijn och båda Herrarne Malm. — Mamsell E., som sade sig hafva sofvit godt i natt och mått mycket väl efter gårdagspromenaden, satt oppe. Sedan hon genom magnetisering blifvit insöfd, framtogos de i går uppgräfde rötterna. Somnambulen bestämde, huru mycket borde tagas, samt tillsade, att barken skulle frånskiljas. Då roten nu blifvit sönderskuren, utgjorde den ungefär så mycket som en valnöts storlek. "Roten "skulle, utbredd på ett lock, torkas långsamt vid elden; men noga aktas, att den ej "brännes." — Vidare sade Mamsell E.: "Man "har uppryckt båda telningarne. Det var "skada. Men lyckligtvis har något af röt-

"terna blifvit qvar, som slår opp nya skott "två år härefter." — På min fråga: om hon kunde veta, hvad som vore nyttigt för andra Sjuklingar, svarade Somnambulen: "Man "kunde försöka. Det kan hända, att Gud "i detta tillstånd upplyser mig om hvad som "kunde hjelpa dem." -- Hon beklagade sig, "att man så länge försummat badda hufvu-"det med Eau de Cologne och ättika, så-"som hon begärt, nemligen medelst fuktade "compresser, buudne öfver hjessen. Detta "vore ganska angeläget för att fördela det "vatten, som vore samladt i hufvudet." — Hon försäkrade: "att Magnetismen varit hen-"ne högst välgörande, i det den borttagit "krampen och convulsionerna, hvilka eljest "tilläfventyrs kunnat åstadkomma svagsinhet." -- Hon ansåg föröfrigt "Magnetismen ej va-"ra nyttig mot alla slags sjukdomar; men "deremot särdeles välgorande emot sådana "som hennes, nemligen kramp och convul-"sioner: äfven mot fallandesot och svagsint-"het," med förklaring i afseende på den senare: "att Patienten hinner under sömnen "att sansa sig och" (såsom orden föllo) "sam-"la sina humörer." -- Klockan half 11 väcktes Mamsell E. då hon var, såsom vanligt, alldeles okunnig om hvad som under sömnen tilldragit sig.

Den 23:dje Juli. Kl. 6 e. m. Närvarande: Grefve C. Löfvenhjelm tillika med sin Fru, Förste Archiater von Weigel och Assessor Carlander. — Mamsell E. var åter sängliggande, och klagade öfver smärtor i kors-ryggen och djupt ned framåt, samt kräkningar efter hvad mat som helst. — Efter verkställd magnetisering, gjorde jag Somnambulen följande frågor: Huru kommer det sig, att ni först uppgaf trädet finnas på *andra sidan* Danderyds kyrka; en annan gång sade ni, att det stod *på sidan om* kyrkan; och slutligen, då ni sjelf kom på stället, bestämde ni dess plats vara *hitom* kyrkan? — Ni sade: att trädet skulle likna ek; men dermed synes det ej hafva någon likhet? — Ni påstod: att en ek skulle finnas i grannskapet; men det lär ej så hafva förhållit sig? — Till svar härpå förklarade Mamsell E.: "att hon, "med uttrycket: "*på sidan om kyrkan*," "menat midt emot kyrkans sido-vägg, och "ingalunda det stället, hvarest vägen ligger "kyrkan närmast." Hon medgaf: "att trädet "ej särdeles liknar ek till utseendet;" men påstod deremot, "att en ek verkligen står "ett stycke ifrån det stället, der trädet hit-"tades." — Vidare frågades: Är roten pulveriserad? "Ja; men något har vid torknin-"gen blifvit brändt, hvilket noga måste från-"skiljas. Detta har redan skett till en del;

"men det återstår ännu något litet." — Hvar är pulvret? "Jag vet ej hvar de gömt det." — Kan ni ej se hvar det ligger? "Nej, se-"dan roten blifvit pulveriserad, och isynner-"het sedan den blifvit skadad, kan jag ej se "den." — Oförmögenheten att se det gömde pulvret fann jag ej underlig; men de anförde skälen behagade mig icke. — Huru är det med hufvudet? "Vattnet, som, till följe "af de långvariga krampaktigheterna, samlats "kring hjernan, har nu genom Magnetismen "börjat fördelas och sjunka ned:" — För att stilla kräkningarne, förordnade hon: "Moder-"droppar att taga på en sockerbit, tre hvar-"annan timme." — Händelsevis hittade jag, i ett annat rum, den pulveriserade roten, invecklad i ett papper. Något brändt eller på annat sätt skadadt kunde jag ej upptäcka. Jag sammanvecklade papperet och lemnade Mamsell E. med tillfrågan: om hon visste hvad det vore? Hon tog det med begärlighet, sägande: "Det är mitt. Det är "min rot." — Sedan hon förnyat sitt påstående, att något vore brändt, som nödvändigt måste frånskiljas, frågade jag: om hon sjelf kunde göra det? Detta åtog hon sig. Hon höll till den ändan hela det lilla packetet framför hjertgropen, öppnade det, rörde deri med fingrarne, tog med nypan, gnuggade pulvret mellan fingrarne, samt

frånskiljde några korn i sender, två eller tre gånger, hvarefter hon förklarade återstoden vara "god och tillräcklig." — Det som Mamsell E. på detta sätt frånskiljde var så föga, och såg, för mina ögon, så fullkomligen felfrit ut, att hennes förfarande härutinnan misshagade mig högeligen, och väckte mig till ökad misstänksamhet. — Såsom någonting för kuren magtpåliggande erinrade Mamsell E.: "att samma person borde gif-"va henne in alla gångerna; samt ingen an-"nan handtera den butelj, hvari läkemedlet "innehölls." — På Grefve Löfvenhjelms erinran frågade jag: om vinet borde magnetiseras? Med ifver svarade Mamsell E.: "Ja, "det är rent af nödvändigt: ty utom det "skulle roten ej göra sin verkan." — Hvarföre har ni ej förr omnämnt detta för kuren, i er tanka, så nödvändiga vilkoret? "Eme-"dan man ej tillfrågat mig derom." — Jag började nu allt mer och mer stadgas i den öfvertygelsen, att Mamsell E., ej nöjd att uttala blott de somnambuliska ingifvelserna, tillåter sig äfven att mellanåt anföra producter af sitt förstånd: eller åtminstone, att hon ej förstår rätt skilja dessa tvenne slags föreställningar ifrån hvarandra. — Jag erinrade derföre Patienten, att om hon ej skolat säga annat än blott ja och nej till hvad som blifvit henne frågadt; så hade trädet

och hela kuren aldrig kommit att nämnas. Jag uppmanade henne derföre, att bestämdt säga, om något ytterligare fordrades till kuren. Jag fruktade nemligen, att hon eljest, om kuren misslyckades, skulle skjuta skulden på något, som fattats. — Till svar härpå tillade Mamsell E.: "att hon, isynnerhet "under de fyra medicineringsdagarne, ej "bör oroas hvarken af buller eller af sin-"nesrörelser. — Vinet borde hållas friskt "derigenom att buteljen omgifves med is. "För öfrigt vore ingenting att tillägga. — "Läkemedlet skall komma att söka krop-"pen ganska starkt, isynnerhet första dagen. "Det skall yttra sin verkan med starka spän-"ningar i underlifvet, och våldsamma tryck-"ningar nedåt." — Jag föresatte mig att följa föreskriften på det noggrannaste, för att af utgången bestämdt erfara, antingen huru förunderliga naturens vägar kunna vara; eller ock huru varsam man måste vara i tron på förmenta Somnambulers utsagor. — Mamsell E. väcktes klockan half 7.

Den 24:de Juli. Kl. 10 f. m. I närvaro af Madam Lindström tillagade jag det af Somnambulen förordnade läkemedlet. Sedan jag inlagt pulvret, magnetiserat vinet, och satt buteljen i en spann med is uti, söfde jag Mamsell E. och

frågade: om allt vore rätt gjordt? Detta bejakade hon, och tillstyrkte att sätta buteljen i källaren, — hvilket skedde. — Ytterligare sade Mamsell E.: "Under medicine-"ringsdagarne vore det högst nödigt, att hon "dagligen magnetiserades; och kunde efter-"middagsintagningen bäst ske under sömnen. "Sedan dessa dagar äro förbi, behöfver hon "ej magnetiseras mer än ett par gånger i "veckan." — Då jag en gång såg på mitt ur, sade Mamsell E.: "Klockan är half 11." Detta var misstag på nära en half timme. Jag lemnade Mamsell E. uret i händerna, och frågade: om hon såg det? Hon jakade och förblef vid sin uppgift. — Att Somnambuler icke kunna fatta yttre föremål, torde ej vara ovanligt: men att Mamsell E. påstod sig se, och likväl misstog sig så mycket, det bidrog ej obetydligt att ytterligare öka mina misstankar.

Eftermiddagen klockan half 6. Närvarande: Förste Archiater v. Weigel, Assessor Carlander, Grosshandlarne Aspelin och Rydberg, Kongl. Secreterare Hammarschöld och Fru Hafgren. På morgonen hade Mamsell E. varit något besvärad af kräkningar; men sedan fått behålla maten. Äfven plågorna i ryggen hafva blifvit mindre svåra. — Sedan Mamsell E. nu blifvit magnetiserad, yttrade hon i svar på framställde frå-

gor: "Att den första dosis af läkemedlet "kommer i morgon att söka henne ganska "starkt, med körningar i ryggen, svår huf-"vudvärk, våldsamma kräkningar och kramp-"sträckningar; hvilket allt likväl lindras mot "middagen. — Nästa gång utebliſver renin-"gen; men på 14:de dagen efter medicine-"ringens slut, kommer blod att visa sig i "stolgången. Då måste man börja, att un-"der den magnetiska sömnen trycka henne "ganska hårdt på den sjuka sidan, ifrån rygg-"raden nedåt ljumsken, för att lossa fostret, "utaf hvilket några mindre stycken utkom-"ma den naturliga vägen; men de större, "och isynnerhet hufvudskålsbenen, qvarstan-"na längre tid, och bortgå slutligen genom "stolgången. — Så snart blodgången instäl-"ler sig, skola hennes ben så småningom börja "bättras, och styrkan återkomma; men det "vore emedlertid nyttigt att som oftast bru-"ka fotvatten, med salt uti och chamomill-"blommor eller krusmynta — I afseende på "kuren är för öfrigt ingen ting att tillägga; u-"tan blott, att buteljen, som innehåller läke-"medlet, bör vid hvarje ingifning väl omska-"kas; så att det alltid må fås lika mycket af "roten." — Nu lade jag handen på Patien-tens hjertgrop och sade med något högtid-ligare stämma: Bed Gud, att ni må, af lä-kemedlet få röna den nytta, som ni hoppas!

— Efter ett kort uppehåll tillsade jag Mamsell E. att vända sin uppmärksamhet inåt sig sjelf, på fostret och kringliggande delar. Hon försäkrade: "Att hon såg alltsammans "ganska tydligt; men att delarne voro så "mångfaldiga och så sammanblandade, att "hon ännu ej kunde riktigt åtskilja dem, förr "än hon oftare och längre tid fått betrakta "dem." — Vidare frågade jag: Ligger fostret alldeles löst emellan tarmarne? "Nej fostret "är till större delen inneslutet i en egen "säck, som liknar skinn." — Ni säger: "*till "större delen*;" ligger ej hela fostret uti säcken? "Nej, venstra armen ligger utanför säc-"ken, omkring den tarmen, som går ned åt "ändtarmen." — Har den alltid legat så? "Nej; men säcken brast sönder under de "svåra kramp-sträckningarne, och då föll "armen ut." — Har säcken aldrig innehållit annat än blott fostret? "Jo, äfven det vat-"ten och blod, som bortgick under de nio "dagarne, i början af Maj." — Assessor Carlander ville veta, hvar moderkakan hade sitt fäste. Emedan derföre Mamsell E. sade sig ej höra någon annan än mig, och åtminstone ej besvarade någon annans frågor, tilltalade jag henne sålunda: Ni vet, att alla foster hafva nafvelsträng. Den ena ändan deraf sitter fast vid fostret; men hvar slu-

tas

tas på ert foster den andre? "I trompeten." — Patientens yttrade svårighet att ännu rätt kunna urskilja de mångfaldiga och sammanblandade inre delarne, ådagalades tillräckligt genom ett oredigt tal om "ådror, hvil-"ka skulle ifrån brösten hafva tillfört fostret "näring." — Innan Mamsell E. i dag magnetiserades, hade jag upplysningsvis frågat: när hon först börjat känna rörelse af fostret? Derpå hade hon svarat: "Natten till en Sön-"dag, hvilket just var emellan den 2 och 3 "i månaden;" om December eller Januari kunde hon ej rätt erinra sig: och ingen Almanach var till hands. Under sömnen frågade jag nu: hvilken månad det varit? Hon svarade: "December." Sedan har jag efterseett, och funnit, att den 3:dje December verkligen inföll på Söndag. — Mamsell E. väcktes, sedan hon sofvit en half timme. — Innan hon insomnade besvärades hon af en särdeles skarp hosta. Under sömnen märktes deraf ej ringaste spor; men i och med uppvaknandet återkom den med mycken häftighet. — Madam Lindström berättade: att något af roten hade vid torkningen verkligen blifvit brändt; men hon erinrade, att detta genast blifvit frånskiljdt, och försäkrade, att Mamsell E. derom icke blifvit underrättad.

Om man jemförer Mamsell E:s uppgiften om tidräkningen för hennes förmente hafvande tillstånd; så erhålles deraf följande resultat. Emedan fostret, då det dog, den 11 sistledne Juli, skall hafva varit ett år och tre dagar gammalt; måste det således tillkommit den 9:de Juli sistledet år. Patienten skall hafva börjat känna fostrets rörelser den 3:dje December, då fostret var jemt 21 veckor gammalt: omkring hvilken tid detta vanligen plär inträffa. Fyratio veckor eller 280:de dagen efter aflelsen, neml. d. 15:de April, lär ett illamående hafva inträffat, som kunde hafva varit ett slags förlossningsarbete; oaktadt afgången af blod och vattnet ej följde förrän jemt tre veckor derefter, den 6:te Maj.

Den 25:te Juli. Kl. 8 om morgonen gaf jag Mamsell E. den första dosis af sin medicin. Hon var förut lugn och munter, samt nästan fri för plågor. Genast klagade hon: "att vinet var bittert som gal"la, samt ref i lifvet och brände som eld." Inom ett par minuter började hon vändas förskräckligt och klaga öfver "körningar och "spänningar, eller liksom rifningar i ryggen." Starka klökningar eller fruktlösa bemödanden att kräkas infunno sig. Patienten tycktes lida grufligt. — Pulsen, som förut var jemn, och gjorde 90 slag i minuten, kunde

nu knappt kännas, i anseende till spänningar i musklarne, och darrning i senorna.

Kl. half 12 kom jag tillbaka, och fann Mamsell E. ännu lida ofantligt, isynnerhet af skoftals påkommande "smärtor "och spänningar i lifvet invid ryggen," hvilka så liknade barnvärkar, att två främmande Fruntimmer, som ännu voro qvar, och af hvilka jag blott erfor hvem det ena var, nemligen f. d. Stadsmäklaren Mörks Fru, hade efterskickat Barnmorskan Fru Hafgren. — Starka kräkningar hade föregått. Öfver hufvudvärk klagades mycket. — Efter ett skof af ryggsmärtorna undersökte jag pulsen. Han var högst oordentlig. Fem, sex slag i rad kunde han vara hastig och full: derefter 10, 12 slag långsam, svag och intermittent. Spänningarne i ryggen voro stundom beledsagade af krampaktiga sträckningar. — Alla dessa tillfällen minskades småningom, och Mamsell E. var temligen lugn, innan kl. 12, då jag åter gaf henne in. Pulsen var då 96 slag i minuten. Jag gick kort derpå; och dessförinnan hade plågorna ej betydligt ökats. — En stund derefter, då plågorna åter tilltagit, hade Professor Böcker, som ej kände, att Mamsell E. magnetiserades, funnit plågorna så svåra, att han föreskrifvit ett krampstillande liniment, som likväl ej blef nyttjadt.

Kl. half 6 eftermiddagen. Närvarande: Förste Archiater von Weigel, Medicinal-Råden Roth och Ruthström, Doctorerne Ekelund, Thelning och Westring, Chir. Mag. Myrberg, Licentiat Frank, samt Kongl. Secreterarne Hammarschöld och Almqvist. — Mamsell E:s illamående hade minskats innan kl. 2 eft. m. då hon ätit något litet, och fått behålla maten. Senare på eftermiddagen hade smärtorna i ryggen åter tilltagit, med tryckningar nedåt. Sedan vinet blifvit, med Mamsell E:s vetskap, upphämtadt ur källaren för att köldslås, företogs magnetiseringen. Då hon sofvit en stund frågade jag: om kuren går efter önskan? "Hittills har allting gått ganska bra: "men det blir hädanefter högst magtpåliggande, att det gifves in noga på samma "timmar, som det i dag skett." — Derefter tillsade jag Mamsell E. att vända sin uppmärksamhet inåt lifvet, samt frågade: om hon ser fostret och de inre delarne? "Ja, "tydligare, än i går." — Har med fostret någon förändring föregått? "Ja, fostrets huf"vud, som setat fast vid hjertat, har börjat "skiljas derifrån medelst hårets lossning." — Har hufvudet setat fast vid sjelfva hjertat? "Nej, icke vid sjelfva hjertat; utan vid de "delar, som omge det: mellangärdet ligger "emellan hjertat och barn-hufvudet." — Un-

der det ni var skendöd, hade ni då någon föreställning om hvad som skedde omkring eder? "Nej, jag visste ej ens hvad som fö-"retogs med min egen kropp." — Var då själen under hela denna tid utan allt slags tanke eller föreställning? "Nej, den insåg, "att om bloden icke fått luft, hade Gud "inom ett dygn tagit sin ande ifrån mig, "och jag måst dö." — Vidare yttrade Mamsell E.: "Att brösten skulle, då bloden bör-"jar gå, komma att svälla och erhålla nå-"got mjölk, samt blifva ganska besvärliga. "— Vattnet hade nu sjunkit alldeles ur huf-"vudet." — På Herrarne Hammarschölds och Roths begäran frågade jag Mamsell E.: huru fostret kommit att ligga utanför lif-modren? "Då ämnet till foster skulle ned-"flyta tillbaka till lifmodren, stannade det "på vägen, och samlade sig på sidan om "lifmodren, der det sönk ännu djupare ned-"åt och fäste sig vid ryggen." — — Kl. 6 fick Mamsell E. in. Hon drack med be-gärlighet, och omskakade slutligen glaset, på det ej någon bottensats måtte lemnas. Hon sade: "Att kraften af läkemedlet gick "genast nedåt lifvet;" och hon gjorde små, vågformigt krokliniga rörelser med båda händerna nedåt sidorna, för att utpeka, hu-ru denna kraft spridde sig. Hon påstod: "Att kraften trängde in till fostret, för att

"slita och liksom rifva det löst från dess "fäste vid ryggen." — Vidare förkunnade hon: "Att plågorna skola minskas omkring "kl. 8 i afton; att hon i natt får sofva godt; "och att läkemedlet skall i morgon söka "henne något mindre än i dag." — Efter en stunds tystnad sade Mamsell E. otillspord: "Att många önska, det kuren måtte misslyc- "kas; men det gör han ganska säkert icke, "till deras harm." — Vidare yttrade hon: "Att en af de närvarande hade tungt bröst; "men skulle kunna hjelpas genom samma "rot, som hon nyttjade." — Kl. ett qvart till 7 väcktes Mamsell E. Genast började hon åter klaga öfver häftiga plågor i ryggen, då hon deremot under sömnen varit ganska lugn. — Hon påminte om intagningen af sin medicin, på ett så okonstladt sätt, att man knappt kunde tvifla på hennes fullkomliga okunnighet om hvad som händt under sömnen.

Den 26:te Juli. Mamsell E. har sedan i går befunnit sig i fullkomlig enlighet med hvad hon då under sömnen yttrade. — Kl. 8 och 12 fick hon in. Som vaken finner hon vinet högst vidrigt, och gör svårigheter vid att intaga det. Innan hon väl hunnit nedsvälja sista droppen, börjar hon vrida och slänga sig, samt klaga öfver "rif-

"ningar, spänningar och slitningar i ryggen, "med körningar och tryckningar nedåt."

Eft. m. kl. tre qvart till 6 försattes Mamsell E. i sömn. Närvarande voro: Grefve C. Löfvenhjelm, Assessor Carlander, Professor Gadelius, Doctorerna Thelning, Ekelund och Westring, samt f. d. Sjukhus-Läkaren Graffe. — I anledning af gjorde frågor, sade Mamsell E.: "Att kuren går "bra; att fostret är till en stor del redan "lossadt; att hon får sofva godt i natt; att "hon de två återstående medicineringsdagar-"ne kommer att plågas ganska obetydligt och "blott i ryggen. Deremot skall hon, de fy-"ra eller fem sista dagarne näst före blod-"gångens början, komma att lida grufligt, "innan väg hinner öppnas för fostrets afgång. "Under denna tid skall buken svälla ännu "mer, så att en lifbinda då måste anläggas "ganska fast, på det ej svulst må stiga ner "åt benen. Hon skall då ej få njuta annan "sömn, än den magnetiska. Bloden skall, "åtminstone i början, gå ganska sparsamt. "Alla benen af fostret skola bortgå genom "stolgången. Ju starkare man då trycker på "en hård knöl, som skall komma att kän-"nas i venstra veka sidan, invid ryggen, och "som egentligen är barnhufvudet, hvilket "man bör söka bryta sönder; desto mer

"skall fostrets bortgång befordras och på-
"skyndas: men ännu kunde ej bestämmas,
"huru lång tid kan åtgå, innan hela fostret
"hinner afgå. — Det vore för öfrigt fara
"värdt, att hennes rygg-kotor kunde taga
"skada, om läkning ej snart följer, sedan
"fostret bortgått." — Kl. 6 fick Mamsell E.
in, och en fjerdedels timme derefter väck-
tes hon. — Arbetet i ryggen, hvilket Mam-
sell E. under sömnen, med ett slags välbe-
hag och tillfredsställelse omtalat och be-
skrifvit såsom "brytning, rifning, körning"
o. d. åstadkom efter uppvaknandet vånda,
jämmer och qvidande, fastän mindre än i
går.

Den 27:de Juli. Mamsell E. har i natt
sofvit fyra eller fem timmar temligen godt.
Plågorna i ryggen, som i går afton voro
ganska häftiga, äro i dag lindrigare, och
hålla sig djupare ned. Kl. 8 och 12 gafs
in, hvarpå följde samma slags verkningar i
ryggen, som de förra dagarne; men svagare.
Deremot beklagar hon sig öfver att urinen
på f. m. varit så ofantligt stinkande, likasom
hade den varit rutten.

Kl. half sex e. m. blef Mamsell E. mag-
netiserad, i närvaro af Assessor CARLANDER,
HofMed. EKMAN, Doctorna EKELUND, TIFLNING
och WESTRING, Chir. Mag. MYRBERG, f. d. Sjuk-
hus-Läk. GRAFFE och Licent. FRANK. — I svar

på framställde frågor förklarade Mamsell E.: "Att fostret nu redan till större delen vore "lossadt från de ställen, der det setat fast. "Första dagen hade neml. hufvudet lossnat, "hvilket setat mest fast: i går lossnade brö-"stet, en del af ryggen och båda armarne: "i dag har resten af ryggen lossnat och un-"derlifvet, samt låren ända till knäna: i "morgon återstå blott benen och fötterna. "Hufvudet har gått sönder, och materie der-"ifrån runnit, dels genom en *åder* in uti "urinblåsan och vållat stanken i urinen; "samt dels inåt tarmkanalen genom ett hål, "som tillkom, då armen, under starkt arbe-"te i närliggande delar, lossnade från sitt "fäste vid tarmen, hvilket skedde i går af-"ton, efter sjette glasets intagning. Detta "hål, hvilket är beläget till venster, något "mer än ett qvarter åfvanför stolgången, "kommer framdeles att, under starka plå-"gor, upprifvas ännu mer uppåt, för att "lemna genomgång för benen af fostret, un-"der det att köttet, som upplöses och loss-"nar från benen allt mer och mer, afgår "genom födslodelarne. Att det så snart skul-"le gå hål på tarmen, visste hon ej i går. "Allt kommer att gå fortare, än hon hittills "har trott: men ännu kunde tiden ej noga "bestämmas. Hon förmodade likväl, att "själen skulle framdeles, och sedan medici-

"neringen vore slutad, komma att inse det. "Under de fyra eller fem svåra dagarne, "näst före blodgångens början, blifva plå-"gorna grufliga, och härröra deraf, att fo-"strets ben just då skola gå igenom hålet "in uti tarmen. — I afton skulle plågorna "blifva ganska svåra; i natt ingen ro erhål-"las; och i morgon flera öppningar inträffa, "samt med dem bortgå af den materia, som "kommit från fostrets hufvud. Efter första "intagningen i morgon skall starkt arbete "och mycken vånda följa; men föga efter "de tvenne sista: det vore derföre väl, att "blifva magnetiserad, då första glaset skall "tagas, så att det värsta arbetet kunde gå "för sig under sömnen. — Moderdropparne "hafva gjort ganska godt, emedan de före-"kommit kräkningarne: men i morgon skall, "i deras ställe, för att befordra materiens "afgång, tagas Hoffmans och Prinsens drop-"par, till lika delar sammanblandade, 30 "droppar, hvar tredje timme." — Efter in-tagningen kl. 6 sade Mamsell E. "Hvad det "arbetar, vältrar och kör! Nionde glaset "drifver starkast. Allt köttet på fostret loss-"nar från benen. Jag ser huru fostrets tår "afbrytas, likasom skuros de af med knif." — Kl. ett qvart till 7 väcktes Mamsell E., som genast började vändas och klaga öfver våldsamma plågor.

Den 28:de Juli. Kl. half 8 om morgonen fann jag Mamsell E. sorgsen och gråtögd af plågor. Aftonen i går sades hafva varit ganska svår, äfvensom natten, under hvilken ingen ro erhållits. Två öppningar hade Mamsell E. redan haft på morgonen. — Hon försattes i sömn, i närvaro af båda Herrarne Malm, och tog i detta tillstånd kl. 8 sitt vin. Hon led i dag af en svår hosta, hvilken, mot vanligheten fortfor äfven under sömnen. Då jag ville försöka att stilla den, sade Mamsell E.: "Denna hosta bör och "kan ej stillas. Den skall, genom sin skak-"ning, bidraga att lossa fostrets delar, och "drifva på, att de må desto bättre kunna gå "sin väg. —. Hafresoppa bör drickas flitigt "hela dagen." — Efter uppvaknandet började Mamsell E. vrida sig och qvida för plågor, hvilka beskrefvos hålla sig djupare ned mot korsbenet.

Kl. 12 fick Mamsell E. ett glas af sitt vin. — Fru Hafgren, som nu var tillstädes, berättade: "att hon blifvit efterskickad, och "vid sin ankomst funnit Mamsell E. lida för-"skräckligt, samt klaga öfver trängningar "ned åt födseln, hvarifrån hon uttagit en "rund klump", som jag fann närmast likna en körtel. Mamsell E. hade ytterligare haft flera öppningar: och på ytan af hårda excrementer, som framvisades, fann jag fle-

ra små, temligen tjocka benskärfor, hvilka voro liksom renskrapade; samt ett stycke brosk och flera ligamentösa delar. — Alltsammans förvarades.

Eft. m. kl. half 6. Närvarande: Medicinal-Rådet Roth, Assessorerna Carlander och Schaumkel, Professor Gadelius, Doctorerna Åkerman, Thelning, Ekelund och Westring, Chir. Mag. Myrberg, Licentiat Frank, Herr Graffe, Kongl. Secret. Hammarschöld, Bokhåll. Chr. Malm, Fru Hafgren och Madam Lindström. — Sedan jag underrättat alla om hvad som på f. m. hade tilldragit sig, framviste fruntimren en större köttaktig klump, som sades hafva på eft. m. framkommit genom födslodelarne; samt två teml. stora ben, som skola kommit genom stolgången. Men det större af dessa ben var tydligt ett *fogelben;* och äfven det mindre syntes ej kunna hafva tillhört något foster. — Mina förra misstankar framträdde nu i min själ med fördubblad styrka; och jag ryste för den tanken, att denna Sjukling skulle, vid grafvens brädd kunna vara djefvulsk nog, för att vilja genom bedrägeri söka skada den, som hade all möda ospard för hennes väl. — Jag beslöt derföre, att under lottsadt förtroende, med yttersta uppmärksamhet följa hennes minsta företag. — Assessor Carlander undersökte Patienten, och fann mo-

dertruten likasom något svullen; samt emellan den och ändtarmen, vid hvalfvet af moderslidan, någon ömhet för vidrörelse. Någonting hårdt kändes innehållas i ändtarmen. Emedlertid började Mamsell E. klaga öfver skärande trängningar nedåt stolgången. Hon lyftes i min och Assessor Carlanders närvaro, ur sängen, och sattes på ett embar, hvilket jag förut besigtigat och befunnit rent. Hon kryste mycket och jemrade sig öfver skärande smärtor i stolgången. Mad. Lindström tillböd sig att känna efter, om något ben sutte i stolgången, och nedförde, till den ändan, handen i embaret; men Patienten ville ej antaga hennes biträde. Efter en stund sade Mamsell E.: "Att någonting gått ifrån henne;" samt torkade sig med papper, medan hon ännu satt qvar på embaret. -- Inga excrementer hade afgått. På papperet var temligen mycket blodigt slem. I embaret låg en flat benskärfva, ungefär tre fjerdedels tum lång, och en åttondels tum bred, mycket skarp på kanterna. -- Jag fann alltför väl, att denna benskärfva hade kunnat blifva ditlagd antingen af Madam Lindström eller af Patienten sjelf; och beslöt derföre, att en annan gång förekomma en slik möjlighet. — Assessor Carlander undersökte nu i ändtarmen, och fann der någonting högt uppe, liksom in-

hängande; men utan att kunna urskilja hvad.

Sedan Mamsell E. blifvit magnetiserad, och intagit sitt sista glas af läkemedlet, började jag samtala med henne, hvarvid hon förklarade: "Att fostret varit väl bildadt; att "de benbitar, som afgått, varit af hufvudet "och skulderbladen; samt att, bland de mju- "ka delarne, något varit af gommarne och "käkarnes beklädnad. Det som kändes i "stolgången vore fostrets ena näfve, hvilken "inom några dagar skulle afgå. -- Benbi- "tar skulle bortgå, något hvar dag; men ej "till någon betydenhet förr än om 10 eller "11 dagar. -- I afton skulle emellan kl. 9 "och 10, afgå något af halskotorna och stru- "pen -- Den tryckning, som skall företagas, "då blod framdeles kommer att visa sig, bör "ske bakifrån framåt; men ej fram på bu- "ken: emedan tarmarne derigenom skulle "rifvas sönder mot bensplittrorna. — Lave- "ment äro ännu ej tjenliga; ty de skulle "tränga opp till hålet på tarmen, och der "förorsaka villervalla. -- I afton bör fotvat- "ten nyttjas, samt inom några dagar ett "ljumt bad. Ingen medicin skulle nu vida- "re brukas; utan blott hafresoppa drickas "flitigt."

Sedan saken nu börjat taga en alfvar- sammare vändning, fann jag tillika med

Assessor Carlander, att den skulle bättre kunna undersökas i en mindre talrik folksamling. Jag gaf derföre tillkänna, att Mamsell E., sedan medicineringsdagarne nu voro förbi, ej kom att magnetiseras på så bestämda tider, som hittills. De äldre Herrar Läkare anmodade jag särskilt, att gynna mig med deras närvaro.

Ju mer jag, efter min hemkomst, öfvervägde alla omständigheterna; desto villrådigare blef jag och ännu mera tvehogse i mitt omdöme. På ena sidan tycktes fogelbenet ensamt vara tillräckligt bevis på bedrägeri: men på den andra kunde ej nekas, att ju detta ben möjligen kunde, för längre tid sedan hafva blifvit nedsväljt, och nu händelsevis kommit att afgå i sällskap med ben af fostret. Dessutom kunde det ju hafva, Mamsell E. ovetande, blifvit ditlagdt af någon annan. Hvad de andre benstyckena beträffar; så voro de till större delen stadigare och mer utbildade, än vanligen hos ett tre månaders barn. Och för öfrigt: huru hade fostrets ben kunnat blifva så renskrapade och så söndersplittrade? Samt huru hade dylika hvasstaggiga splittror kunnat afgå ensamne, utan att åtföljas af excrementer, och utan att ens på ringaste sätt skada stolgången? — Allt detta och åtskilligt, som förut förefallit under sjelfva magnetiseringar-

ne, gjorde för mig högst sannolikt, att Mamsell E. umgicks med det djerfvaste och nedrigaste bedrägeri. Det smärtade mig grufligt, att nödgas misstänka något dylikt om en menniska, för hvars olyckliga öde jag lifvades af det innerligaste deltagande, och för hvars väl jag kände mig beredvillig till de största uppoffringar; och jag gjorde mig ett ljuft nöje af, att till den Sjukas försvar erinra mig: huru jag, utan att för henne eller någon af hennes omgifvelser någonsin hafva nämnt magnetism, eller att jag ärnade använda den, såg henne tillsluta ögonen första gången jag stillatigande blott lade handen på hennes panna. Hon skulle då genast varit färdig med hela den plan, som sedan blifvit utförd. Och till hvilket ändamål? Hon borde sjelf ej kunna vänta någon fördel deraf. Men monne hon är lockad och öfvertalad af magnetismens fiender? Det har jag svårt att tro: ty valet af ben var dertill för dumt; och spelet dessutom något för högt. Föröfrigt hade convulsionerna och krampanfallen, åtminstone några dagar före kurens början, icke varit tillgjorde: deras upphörande tyckes således vara ett temligen ojäfaktigt bevis på somnambulismens verklighet. För öfrigt tyckes den omständigheten, att benskärfvorna börjat bortgå *tidigare*

"lugn." — Jag lemnade Mamsell E. fogelbenet, med tillfrågan hvad det vore? Hon betrefvade det och sade: "Det är af barnet, "och har setåt vid skuldran." — Mamsell E., som på eft. m. blifvit *buren* på visit, 2 trappor högre opp, begärde nu att få försöka *gå*, hvilket hon ej gjort på fyra månader. Hon steg opp och gick ganska raskt flera slag igenom rummen, hvarvid jag blott helt löst höll henne i handen. Hon sade: "Att "om hon så här finge några dagar öfva sig, "samt emellanåt erhölle fotvatten; skulle "hon snart återfå bruket af sina ben, och "kunna gå äfven i vakande tillståndet." — Hon sökte tilläfventyrs en förevändning att på ett godt sätt sluta det besvärliga, och nu mera lönlösa gyckelspelet med liggningen.

Den 30:de Juli. Kl. 9 f. m. kom jag, på samma gång som Fru Hafgren, till Mamsell E., hos hvilken ingen förut var mer än Madam Lindström. Mamsell E. berättades hafva sofvit ovanligt godt i natt, och haft en gråaktig öppning på morgonen; men hvarvid ingenting af fostret afgått. — Inom en fjerdedels timme började Mamsell E., som låg med armarne under täcket, och gjorde åtskilliga rörelser, likasom hade hon fört den ena handen ner emellan benen, klaga öfver smärtor och trängningar till stolgång.

Jag begärde derföre, att nu på förhand få undersöka tillståndet. Mamsell E. gjorde genast åter en dylik rörelse med handen; förmodligen för att borttaga, hvad hon nyss förut ditsatt. Vid undersökningen fann jag stolgången utvändigt hvarken svullen, eller på ringaste sätt skadad. I ändtarmen kändes högt uppe, en stor hård kropp, som tycktes ligga utanför tarmen, likasom hade lifmodren varit betydligt uppdrifven. Men der fans ingenting sådant, som, enligt förutsägelsen, nu borde afgå. — Då Patienten skulle lyftas på embaret, höll hon den ena handen knuten i sängen. På ett okonstladt sätt gjorde jag min af att taga hennes hand, hvilken hon ock genast lemnade mig; likväl efter att dermed först hafva gjort en liten, tvätydig rörelse under täcket. Under det Patienten satt på embaret och gjorde ofantliga krystningar, förde jag handen oförmärkt under täcket, hvarest jag hittade ett litet kantigt ben, hvilket jag i all tysthet stoppade hos mig. Det var fullkomligt likartadt med dem, som blifvit uppgifne hafva afgått genom stolgången. — Emedlertid sade Patienten: "Att någonting långt gick "ifrån henne, liksom en mask." I embaret fans ock verkligen en med coagulerad blod uppfylld pulsåder, ungefär fyra tum lång; samt några små broskaktiga delar. Huru

detta kommit i embaret tyckes vara svårt att begripa; helst jag ganska noga bevakade Patientens händer. Visserligen förde hon en gång sin ena hand ned åt embaret, i det hon sade sig vilja understödja buken under krystningarne. Men hvar hade hon gömt dessa slimsor, för att kunna så behändigt åtkomma dem? Ty ett ögonblick förut voro händerna mycket säkert tomma. — Då Mamsell E. åter kommit i sängen, syntes hon länge trefva under täcket; hvarpå hon begärde att komma opp och få ombäddadt. Hennes ögon stodo uppmärksamt fästade på sängen, under det att täcket och öfverlakanet borttogos, samt yttrade slutligen farhåga, "att jag skulle blifva nerdunad genom "bolstrets omskakning." Jag förstod meningen, och gick.

Jag hoppas knappt behöfva förklara, att jag är för min del nu mera fullkomligt *öfvertygad* om det nedrigaste bedrägeri. Men jag vill låta Mamsell E. drifva sitt spel ännu längre, på det hela sammanhanget må så mycket fullkomligare uppdagas.

Kl. half 6 eft. m. satt Mamsell E. uppe, och sade sig må ovanligt väl. Åtskilliga ben och ligamentösa delar framlemnades, som sades hafva nyligen afgått. Ett af benen var ett halft tum långt, och hade spet-

siga hakar åt båda hållen. — Mamsell E. magnetiserades i närvaro af Medicinal-Rådet HAGSTRÖMER, Assessor CARLANDER, Doctorerna ÅKERMAN och THELNING, samt f. d. Sjukhusläkaren GRAFFE. Grefve LÖVENHJELM ankom strax derpå. — Mamsell E. förklarade: "Att inga ben skola bortgå förr än öfvermor-"gon, kl. emellan 10 och 11 f. m. Buksvulsten "kommer att minskas, allt efter som delar "af fostret hinna afgå; och slutligen skall "hon blifva nästan likaså smal, som innan "hon blef med barn, samt ännu friskare. — "Hostan var isynnerhet det medlet, hvarige-"nom fostrets ben krossades. — Varmt bad "med chamomillblommor, aska och salt uti "borde nyttjas: för öfrigt går kuren bättre, "än hon kunnat förutse." Det långa pulsåderstycket, som på f. m. skulle hafva afgått, påstod Mamsell E. "vara ett stycke af fostrets "tarmkanal." Slutligen begärde Mamsell E. att få spatsera, och gick nu, likasom i går, flera slag genom rummen, hvilket hon påstod vara särdeles nyttigt.

Om på ena sidan Patientens bedrägeri är uppenbart; så kan deremot på den andra ej nekas, att ju hennes utseende och helsetillstånd betydligen förbättrats, sedan hon börjat blifva magnetiserad. Äfven buksvulsten synes hafva minskats. — Det tyckes således ännu vara tvifvelsmål underka-

re än det blifvit förutsagdt, på visst sätt tala till Mamsell E:s försvar: och sjelfva fogelbenet kan tjena henne till ett slags urskuldande; ty en bedragare hade ej bort taga ett ben, hvars skapnad var så vidt skiljd från menniskobenens. — Med ett ord: jag uppsköt mitt omdöme, under föresats, att på allt möjligt sätt söka komma sanningen på sporen.

Kl. 9 om aftonen besökte jag Mamsell E. och inträdde plötsligt. Jag fann henne sittande i sängen, glädtigt samtala med Secret. Carl Malm, Fru Hafgren, Madam Lindström och ett främmande Fruntimmer, som strax derpå gick bort. — Inom en fjerdedels timme började Mamsell E. qvida och jämra sig öfver skärande tryckningar åt stolgången, samt begärde embaret. Sedan jag besigtigat och funnit det fullkomligt rent, lyftes Mamsell E. dit. Efter långvariga och starka krystningar, sade Mamsell E., att någonting afgått. Jag hade emedlertid noga tillsett, att hvarken den Sjuka eller någon annan nalkats embaret med händerna; och jag ryckte undan det, innan Patienten ännu hunnit torka sig. Embaret innehöll stinkande urin och ett par benskärfvor. Mamsell E. hade knappt legat fem minuter, förrän hon, under jämmer och

qvidan ville ytterligare på embaret. Detta skedde på samma sätt som förra gången: och äfven nu hittades i embaret ett par benskärfvor, af hvilka den ena var temligen stor, tunn som papper och något sammantryckt. — Jag såg nu ingen annan möjlighet för bedrägeri, än att benskärfvorna skulle på förhand fästas i stolgången: men äfven detta skall jag vid första läglighet utforska.

Den 29:de Juli. I sällskap med Doctor Westring besökte jag Mamsell E. kl. 9 f. m. Hon sades hafva varit orolig till kl. half 1; men sedan sofvit temligen godt. Några mjuka delar uppvisades, som sades hafva afgått, såsom det mentes, genom födslodelarne. — För att komma i tillfälle att så mycket nogare bevaka Mamsell E. tillböd jag henne att få flytta till Barnbördshuset uti enskilt rum, under förevändning, att då kunna sköta henne sorgfälligare. Hon sökte alla möjliga undanflykter, hvilka alla jag undanröjde, och erböd mig att sjelf vidkännas kostnaden. Herr Carl Malm och Madam Lindström bödo äfven till att öfvertala henne: och då hon slutligen ej vidare hade något skäl att anföra, begärde hon betänketid till i morgon. — Denna motsträfvighet förekom mig högst misstänkt:

men intrycket mildrades något, då Madam Lindström, vid vår bortgång, smög sig till att säga oss: "Att det vore blott af svartsju-"ka, som Mamsell E. ej ville flytta från Herr "C. Malm och lemna honom ur ögnasigte." — Tillika med Doctor Westring gick jag genast till Öfverståthållaren, hvilken jag meddelade mina misstankar, med anhållan, att han ville med sin uppmärksamhet *oförmärkt* följa Mamsell E. och hennes omgifvelser: men att all misstänksamhet måtte emedlertid sorgfälligt döljas, på det att bedrägeriet kunde så mycket fullkomligare hinna utveckla sig, och de brottsliga ertappas.

Eft. m. kl. half 6 fanns Mamsell E. påklädd sittande på soffan, och, enligt sin egen utsaga, må temligen bra. Under skratt berättade Mamsell E.: "Att hon på f. m. haft "besök af Lifmedicus Wedenberg, som ve-"lat öfvertyga henne, att hon blifvit magne-"tiserad." — Secret. Carl Malm och Madam Lindström upplyste särskilt: "Att Herr "W. frågat Mamsell E. om Magnetismens "verkningar. Då hon yttrat sig derom ej "känna någonting, och ej ens veta, att hon "blifvit magnetiserad, hade Herr W. under-"rättat henne om allt hvad som tilldragit "sig: hvaröfver hon betygat stor förundran; "men tyckts icke vilja sätta tro dertill." — Enligt vanligheten upplästes, i ett särskilt

rum, gårdagens protocoll inför de tillstädes-varande Herrar Läkare, hvilka i dag voro: Medic. Rådet Roth, Assessor Carlander, Professor Gadelius och f. d. Sjukhusläkaren Graffe. Sedan Mamsell E. blifvit magnetiserad, ankom Grefve C. Löfvenhjelm. Mamsell E. yttrade: "Att kuren går bra; och att det nu "arbetar i lifvet utan synnerliga plågor. I "morgon bittida blir en öppning, hvarvid "likväl ingenting af fostret bortgår: men "emellan kl. 9 och 10 f. m. kommer något "af väderstrupen att afgå, tillika med små "ben af handen. — När blodgången kom-"mer att börjas, bör hvitt liniment smörjas "på en lapp och läggas på de hemorroidal-"taggar, som vid den tiden skola finnas i "stolgången. — Utan att blifva väckt skul-"le hon aldrig kunna vakna: men det vore "ej nyttigt att sofva allt för länge." — Jag frågade Mamsell E. om hon ej ville flytta in på Barnbördshuset, för att vara närmare mig, och kunna erhålla sorgfälligare skötsel? Sedan jag vederlagt och undanröjt flera små undanflykter, hämtade från faran af skakning vid flyttningen, o. d. yttrade Mamsell E.: "Att det nu skulle vara henne skadligt; "men deremot om sex eller sju dagar, nemligen mot den tiden, då de större delarne "af fostret skola afgå, kan ske utan fara. "Emedlertid måste hon njuta fullkomligt

detta arbete sökt ensamhet. Man förmodade, att hon då tillredt de ben och öfriga delar, hvaraf hon betjent sig. — Då vi åter inkommo till Mamsell E. satt hon i samma ställning, hvari vi lemnade henne. Hon begärde strax "att få gå till stols; eme-"dan det ännu vore något litet, som ville "bortgå." Dessförinnan anställdes ny undersökning, hvarvid fans en liten tunn benskärfva, sittande utanför stolgångsöppningen. Benskärfvan borttogs, hvarefter, oaktadt de starkaste krystningar, ingenting annat afgick, än litet urin, färgad af blod. — Jag föreställde nu Mamsell E. ovärdigheten af hennes förhållande, och hotade med alfvarlig näpst för hennes okynne, om hon ej upprigtigt ville bekänna hela sammanhanget, då jag lofvade att allt skulle blifva förlåtet. Långt ifrån att röras till ånger ställde Mamsell E. sig alldeles okunnig om anledningen till mina beskyllningar, och nekade, med en förvånande djerfhet, till allt slags bedrägeri. Jag framviste de i dag uttagne benen. Hon ville i början till och med neka, att de kommit från henne: men då hon hörde vittnen åberopas, medgaf hon väl detta; likväl under envist, orimligt påstående: "Att "de gått ifrån henne stolgångsvägen, samt "under gnidning i sängen, kommit dit, der "de hittades." -- Under den lifligare ordväx-

lingen, besvarade Mamsell E., i ifvern, en af Professor G. framställd fråga; då hon likväl ända hittills städse nekat sig kunna höra någon annan än mig: och äfven nu påstod hon sitt svar hafva varit föranledt af en fråga, som jag framställt. — Detta var visserligen ganska besynnerligt. Men då man besinnar, att det gifves Somnambuler, som höra hvem som helst, utan åtskilnad, och det antingen genast ifrån början, eller blott i fortgången af den magnetiska behandlingen; och föröfrigt att en Somnambuls hörselförmåga torde af tillfälliga omständigheter kunna förändras; så tyckes den ifrågavarande händelsen ej ensamt berättiga mig att anse sömnen för tillgjord. — Mamsell E. som beklagade sig öfver matthet, väcktes kl. inemot 11. — Herr Malm och Madam Lindström tillsades att för Mamsell E. ej yttra någonting af hvad som förefallit, så framt hon ej sjelf bragte det å bane; men i sådant fall söka förmå henne till en upprigtig bekännelse.

Kl. half 8 om aftonen besökte jag åter Mamsell E. och fann henne sittande på en stol. Hon var dyster, och sades hafva hela dagen varit sorgbunden. Hon skall likväl, enligt Madam Lindströms berättelse, ej hafva yttrat någonting, som haft afseende på det föregående, mer än det, att hon

förrådt stor ovilja mot Barnbördshuset, och liksom förfrågat sig, om man skulle kunna föra dit henne, emot hennes vilja. — Ehuru djupt jag än fann mig sårad af Mamsell E:s förhållande, trodde jag mig likväl, i anseende till hennes helsetillstånd, böra behandla henne med en viss varsamhet. — Jag magnetiserade henne och lät henne gå till sängs. På min fråga: huru det går med kuren? Svarade hon: "Den går bättre, än ni sjelf hoppas." — Efter många invändningar samtyckte hon att den 4:de flytta till Barnbördshuset: "så "framt hon blott dessförinnan ej blir sämre; hvilket hon likväl befarade." — Hon fortfor så envist i sitt nekande till allt slags bedrägeri, att jag förlorade hoppet att kunna förmå henne till bekännelse. — Vid uppvaknandet förundrade hon sig öfver att befinna sig på annat ställe, än hon var vid min ankomst.

Den 2:dra Augusti. Kl. half 11 f. m. Närvarande: Assessor Carlander, Professor Gadelius och Lifmedicus Sjöbeck. Båda Herrarne Malm, som äfven voro tillstädes, yttrade största förtrytelse öfver Mamsell E:s bedrägeri, och lofvade söka förmå henne att flytta till Barnbördshuset. — Patienten, som var särdeles ledsen och nedslagen, sade "sig hafva i natt sofvit ganska obetydligt,

"samt nu vara mycket matt efter laxermed-
"let, som blifvit intaget kl. 9, och redan
"börjat göra verkan." — Sedan Mamsell E..
blifvit magnetiserad, yttrade hon: "Att blo-
"den kommer att visa sig, samt de svåra
"plågorna att infinna sig tidigare än hon tänkt..
"Med laxeringen kommer i dag, kl. emel-
"lan 12 och 1, stinkande gorrlik materia
"att afgå, tillika med någonting hårdt, som
"hon för längre tid sedan nedsväljt med
"maten, antingen träd eller tenn af något
"kärl. Äfven torde tilläfventyrs små ben
"medfölja. — Tarmen är så sönderhackad,
"att den knappt kan läkas." — Slutligen be-
gärde Patienten "att snart blifva uppväckt;
"emedan det vore så rysligt att skåda sitt
"invärtes elände." — Lifmedicus S. låfvade
att infinna sig kl. 12, för att undersoka det
som afgår.

Den 3:dje Augusti. Kl. 10 f. m. När-
varande: Assessor Carlander och Lifmedi-
cus Sjöbeck. Denne senare berättade; "att
"i går intet gorr afgått; men väl med excre-
"menterna, några svarta, hårda klumpar,
"hälften så stora som Caffébönor, och nå-
"gra små, morkna träd- eller bensplittror."
Äfven uppvisade Madam Lindström två små,
tunna skifvor af ett cylindriskt ben, som
sades hafva afgått med något excrementer,

senare

stadt, huru vida alltsammans är blott ett gyckelspel; eller tillåtventyrs någon verklighet är blandad med bedrägeriet. Det torde nemligen kunna hända, att en omoralisk menniska, hos hvilken lögn och bedrägeri blifvit genom vana, om jag så får säga, naturaliserade, kan äfven i det somnambuliska tillståndet beherrskas af samma böjelser, och sålunda söka bedraga Magnetisören, under det hon verkligen botas genom magnetism. -- Både för menskligheten och vetenskapens skull tyckes det derföre vara bäst, att, under den magnetiska behandlingens fortsättning, ännu ytterligare afbida tiden.

Den 31:sta Juli. Kl. half 10 f. m. besökte jag Mamsell E. som berättade: "Att "hon sofvit särdeles godt hela natten, och "på morgonen haft två öppningar; hvarvid "likväl ingenting ovanligt bortgått." -- Hon har nu några dagar börjat kunna transportera sig omkring i rummen på det sätt, att hon sitter på en stol, och med en viss ryckning vrider den ena sidan deraf fram efter den andra. — För att med säkerhet utröna, huru buksvulsten hädanefter kan förhålla sig, ville jag taga ett noga mått. Detta ansåg jag böra ske i stående ställning. Mamsell E. böd till; men kunde, för lamhet i knäna,

ej stödja på fötterna. Med möda kunde hon stå på knäna. Allt detta gjorde hon med så mycken ansträngning, och på ett så naturligt sätt, att ingen, som varit okunnig om det föregående, kunnat misstänka bedrägeri. Måttet togs ett tum nedanför naflen, ungefär horisontelt tvertöfver höftbenskanten, hvilken likväl ej bildade någon afsats, och knappt kunde kännas, åtminstone på venstra sidan, för den hårda svulstens skull. Denna omkrets utgjorde 40 och femåttondedels tum. Under mätningen tillsågs, att Patienten ej genom andedrägtens tillbakahållande kunde utspänna buken.

Eft. m. kl. half 6. Närvarande: Assessor Carlander, Professor Gadelius, Lifmedicus Ekström, Doctorerna Thelning och Westring, samt f. d. Sjukhus-Läk. Graffe. — Åtskilliga temligen stora benskärfvor framlemnades, som sades hafva, tillika med något excrementer, afgått kl. 3 e. m. — Mamsell E. hade nu nyss kommit ur badet, och befann sig deraf särdeles väl. — Efter verkställd magnetisering, och sedan sömnen, hade, efter utseendet, blifvit särdeles djup, yttrade Mamsell E.: "Att hostan varit orsak, att äf"ven i dag ben afgått. I morgon emellan "kl. 10 och 11 kommer det likväl att bort"gå mycket mer." På min begäran samtyckte Mamsell E. att Assessor Carlander och

Professor Gadelius då må komma, för att, jemte mig se, huru det tillgår. Bäst fann hon det vara, "att kl. 10 blifva magnetise-"rad, så att afgången får ske under sömnen." — Vidare sade hon: "Att hålet på tarmen "har läkts, utom ett litet ställe, som kom-"mer att gå öppet, ända till dess alla delar "af fostret hunnit bortgå, hvartill torde for-"dras ett halft års tid. — Öfvermorgon bör "ett laxermedel gifvas: dagen derpå ett ljumt "bad tagas: om hon följande morgon kl. fy-"ra blir magnetiserad, skall hon i sömnen "kunna *gå* till Barnbordshuset, för att der "qvarstanna, under den, kort derpå förestå-"ende, svåraste tiden." — Likasom i går spatserade Mamsell E. en god stund; samt väcktes sedan hon, efter vanligheten, sofvit omkring en half timme.

Den 1:sta Augusti. Kl. 10 f. m. Närvarande: Assessor Carlander och Professor Gadelius. Mamsell E. satt påklädd på soffan, och började genast klaga öfver skärande trängningar åt stolgången, hvilka upphörde, sedan hon blifvit magnetiserad. Hon spatserade en stund, och ville derefter till stols. Dessförinnan undersökte jag i stolgången, hvarest ej fans någonting. Men Mamsell E. höll dervid benen i kors, och gjorde sådana rörelser, som väckte misstanka hos mig, att något kunde vara förbor-

gadt i födslodelarne. Jag undersökte derföre framåt, och kände benskärfvor sitta der helt ytligt. Mamsell E. lades nu, utan ringaste motsträfvighet, på rygg tvärt öfver soffan, under det att knäna upplyftes och åtskiljdes; då sju, till större delen temligen stora, långa benstycken, som icke ens liknade menniskoben, sågos sitta helt löst, men med mycken behändighet fästade, högst uppe utanför och emellan vattenläpparne, samt framom och åfvanför urinrörets öppning. Alla dessa benskärfvor borttogos, utan att Patienten låtsade ens märka det. — Derefter sattes hon på embaret. Mycken urin afgick; men inga ben. — Mamsell E. ville spatsera vidare, och derefter återigen till stols. Något excrementer, men alldeles inga ben bortgingo. — Mamsell E. lemnades nu en stund ensam, under det jag, i ett yttre rum, underrättade Herr Chr. Malm och Madam Lindström om upptäckten af bedrägeriet; samt förklarade, på ett ganska alfvarsamt sätt, att Mamsell E. ej synes derom kunna hafva varit alldeles ensam. Men de bedyrade ej allenast på det kraftigaste sin egen oskuld, utan förklarade tillika, att de ej hade ringaste anledning misstänka någon för medbrottslighet. Det blef nu upplyst, att Mamsell E. flera dagar syltat svin- och oxhufvuden, samt med

senare på eftermiddagen. — Mamsell E. har sofvit föga i natt, är mycket illamående, och högst nedslagen, förmodligen till följe af Herrarne Malms allvarsammare förebråelser. — I eft. m. skall badas. — Sedan Mamsell E. blifvit magnetiserad, yttrade hon: "Att blod börjar, i anseende till sinnesoro, "att gå redan i dag efter badet, eller senast "i morgon bittida. Detta är likväl ej rening, "hvilken kommer att fördröjas. Denna blod-"gång kan kännas åtskiljd ifrån rening på åt-"följande plågor, och derigenom, att bloden "går starkare, liksom i skof, samt kommer "ej blott från födslodelarne, utan äfven från "stolgången. — Hon hoppades, att i mor-"gon bittida kl. 4, kunna magnetiserad gå "till Barnbördshuset;" men fortfor att bety-ga ovilja mot denna flyttning. — På egen begäran blef Patienten väckt efter en fjer-dedels timmes sömn.

Eft. m. kl. half 5 magnetiserade jag åter Mamsell E., som nyligen kommit ur ba-det. I anledning af mina framställde frågor, förklarade hon: "Att blod redan börjat gå, "hvaraf en del är rening. Den starka blod-"gången, som skall föregå fostrets afgång, "kommer ej förr än efter fem veckor."

Vid närmare eftersinnande, fann jag Mamsell E:s flyttning till Barnbördshuset nu

mera ganska öfverflödig, sedan bedrägeriet redan blifvit fullkomligt upptäckt; och dessutom mindre lämpelig, sedan hon så ansenligen förlängt tiden för sakens utveckling. Jag besökte derföre Mamsell E. kl. 8 om aftonen, för att underrätta henne, att hon kunde få förblifva hemma. Hos Mamsell E. var Herr Carl Malm, som tillkännagaf: "att "han länge, men förgäfves, nu sökt förmå "henne att bekänna sitt bedrägeri." Jag ansåg mig böra begagna tillfället; oaktadt Mamsell E:s köld och fräcka sinneslugn betogo mig nästan allt hopp. Jag sökte på alla upptänkliga sätt, och med alla de medel, som mitt verkligen upprörda sinne kunde åstadkomma, att verka på hennes hjerta och samvete: men ingen väg fans till denna ödsliga klippa. — Jag öfvergick derföre till hotelser, och visade Mamsell E., att hennes nekande vore lika så fruktlöst, som löjligt, då bedrägeriet kunde med lagliga vittnen inför domstol bevisas: och jag föreställde henne, att jag mätte hennes förolämpning efter graden af min gäckade välvilja. Nu började hennes mod något att falla, samt hennes sinneslugn att störas: men hon gick till bekännelse med yttersta motsträfvighet: och under de orimligaste försök att frikalla sig från afsigt att bedraga. Hennes slutliga bekännelse, som likväl ej flöt från hjertat;

och ingalunda bar stämpel af ren sanning, var af följande innehåll: "Plågorna hade va-"rit så ofantliga, att hon önskat deras slut, "på hvad sätt, och med hvad äfventyr, som "helst. För att förmå Läkarne till något "afgörande företag, antingen medelst opera-"tion eller starkt drifvande läkemedel, hade "hon, utan någons vetskap eller medverkan, "velat inbilla dem, att ben af foster redan "börjat afgå. Benen voro isynnerhet af "svinhufvud." Men hon nekade "att hafva "användt något bedrägeri sedan i förgårs;" och påstod ännu, oaktadt alla mina föreställ-ningar: "att intet bedrägeri ägt rum i afse-"ende på de mjuka delarne, som blifvit "uppgifne att hafva bortgått." — Slutligen bedyrade hon vid Sacramenterna och sin själs eviga salighet, samt med uttryck af sanning: "Att den magnetiska sömnen ej "vore tillgjord;" samt förklarade: "Att hon, "efter uppvaknandet väl tyckt sig stundom "veta, att hon under det magnetiska tillstån-"det samtalat med mig; men utan att nå-"gonsin hafva kunnat i minnet återkalla det "ringaste af hvad som förefallit."

Den 4:de Augusti. Kl. half 11 f. m. Närva-rande: Professor Gadelius, Lifmedicus Sjö-beck och f. d. Sjukhus-Läk. Graffe. — Mamsell E. sade sig "hafva sofvit föga i natt, och ännu "må ganska illa." Något blod fortfar att af-

gå, såsom vanlig rening: likväl mente Mamsell E. att något äfven kom från stolgången. Alla försök att förmå Mamsell E. till bekännelse af bedrägeri i afseende på de mjukare delarne, som föregifvas hafva afgått, voro fullkomligt fruktlösa; och hon förblef orygglig vid gårdags-uppgiften. — Sedan Mamsell E. slutligen blifvit magnetiserad, förklarade hon: "Att hon som vaken uppgjort planen "till bedrägeriet, och under den magnetiska "sömnen ej insett huru illa det var, förr än "nu, då hon deröfver känner en hjertlig ån-"ger." Men detta tal tycktes ingalunda komma ifrån hjertat. — Vidare medgaf hon: "Att "blott en enda rund klump afgått genom föd-"selvägen, och varit af fostret; alla de öf-"riga mjuka delarne voro bitar af senor och "sylta, som osmälte afgått genom stolgången, "i hvilken afsigt hon också hade med flit "nedsväljt dem otuggade." — Detta är likväl uppenbar lögn. — Ytterligare försäkrade hon: "Att hon aldrig hört Magnetism omtalas, el-"ler ens vetat, att hon sjelf blifvit magneti-"serad, för än den 29:de Juli, då Läkaren "cus Wedenberg derom underrättade hen-"ne." — Slutligen tillkännagaf hon: "Att "man i morgon bör börja att arbeta på si-"dan medelst ganska stark tryckning eller "trampning, från ryggen snedt framåt och "nedåt. Moderdroppar böra tagas, tre hvar-

"annan timme; samt fotbad nyttjas hvaran-
"nan dag. I natt får sofvas ganska lugnt,
"sedan sinnet nu blifvit lättadt genom be-
"kännelsen. Mot slutet af nästa vecka skola
"plågorna blifva ganska svåra. — Den star-
"kare blodgången skall ej komma förr än
"om fem veckor, hvilket uppskof har blifvit
"vålladt af den nu de senare dagarne till-
"komne sinnesoron."

Den 5:te Augusti. Kl. 10 f. m. Närvarande: Professor GADELIUS, Lifmedicus SJÖBECK, f. d. Sjukhus-Läk. GRAFFE och Secret. CARL MALM. — Den obetydliga reningen hade redan i går upphört; och Mamsell E. sade: att hon fått sofva godt i natt. — Efter verkställd magnetisering uppmanades Mamsell E. att tillstå och uppgifva verkliga förhållandet äfven med de mjuka delarne, hvilka hon så orimligt påstått hafva afgått ifrån henne. Jag påminte henne om de mångfaldiga motsägelser, hvari hon, i anseende till dessa delar, redan invecklat sig, till mer än tillräckligt bevis på afsigten att bedraga. Då hon tillförne påstått, att alltsammans varit delar af fostret; hade hon deremot i går medgifvit, att alla de mjuka delarne, utom en enda, voro lemningar af osmält mat. Hvad hon förut uppgifvit vara delar af fostrets väderstrupe, tarmkanal, gommar o. s. v. det hade hon nu gjort till svinsylta. —

Mamsell E. förlorade sig i ett ytterligare virrvarr af motsägelser: utan att likväl kunna bringas till erkännande af sanningen. — Jag påminte henne ytterligare, huru hon i sina uppgifter om sjukdomens gång, oupphörligt vacklat fram och tillbaka: huru reningen inställt sig på behörig tid, tvärt emot hennes förutsägelse; huru hon sagt, att gårdagens blodgång blifvit påskyndad af sinnesoro; och deremot att den blodgång, som skall beledsaga fostrets afgång, kommer att af samma orsak fördröjas m. m. — I anledning af denna origtighet i hennes uppgifter, och framför allt, af hennes djerfhet, ja, hennes förmåga att äfven under den förmentes sömnen ljuga och söka bedraga mig, föranläts jag att misstänka, det alltsammans vore bedrägeri, både lamheten i benen och den magnetiska sömnen. — Då för öfrigt hennes yttranden för mig förlorat all trovärdighet, skulle jag omöjligen kunna efterkomma hvad helst hon angående behandlingen af sin sjukdom hädanefter måtte förordna; och kan följaktligen ej längre äfventyra att låta gäcka min välmening. Sedan jag yttrat allt detta, förklarade jag Mamsell E., att jag derföre ej längre kunde fortfara med hennes behandling, så framt jag ej möttes med upprigtighet. — Mamsell E. fortfor i sin halsstarrighet; men bad mig likväl "ej öfvergif-

"va sig; emedan hon då skulle vara förlo-
"rad." — Uppbragt öfver Mamsell E:s för-
hållande, gick jag kl. en qvart till 11 bort,
utan att väcka henne, med föresats att ej
återkomma, förr än kl. 5 e. m. för att er-
fara, huru hon emedlertid skulle förhålla sig.
Herrar Läkarne låfvade att då infinna sig.
Det rådslogs visserligen om det skulle ske
kl. 5 eller 6: men jag förstod ej annat, än
att tiden utsattes till kl. 5.

Vid min ankomst kl. 5 eft. m. berätta-
de båda Herrarne Malm, som jämt varit in-
ne hos Mamsell E.: "Att hon, kort efter
"min bortgång, af mig begärt något att dric-
"ka. Kl. half 11 hade hon begärt, att det
"skulle strykas öfver hennes ögon, emedan
"det lyste så rödt för dem. Då hon erfor,
"att jag ej var tillstädes, vände hon sig till
"Herr Carl Malm, med begäran, att han
"ville stryka henne. Då han tillkännagaf,
"att han ej fick, frågade hon, hvarföre han
"ej finge. — Kl. 12 steg hon sjelf opp, och
"lät urinen gå på golfvet, samt påminte om
"dropparne; hvarefter hon, med en viss if-
"ver, åter lade sig. Strax derpå fick hon in
"droppar. — Kl. 1 bad hon tvenne gån-
"ger, att jag skulle väcka henne. — Allt se-
"dan hade hon legat alldeles stilla och o-
"rörlig." — Jag fann henne i ett ganska rö-

rande tillstånd. Andedrägten var väl lätt, men särdeles svag; pulsen långsam och klen; kroppsvärmen under vanligheten. Ansigtet var blekt, men något bläaktigt, likasom af blodcongestion; och blod hade framträngt ur näsan. Tillståndet tycktes närma sig till Asphyxi; och jag hade ej vågat taga på mitt ansvar, att särdeles länge ännu uppskjuta väckningen. — Då jag derföre nära en half timme förgäfves hade väntat på Herrar Läkarne, och förmodade, att de fått förhinder; företog jag, i båda Herrarne Malms närvaro, väckningen, som gick ganska långsamt, och hvarunder Mamsell E. fick starka skakningar i hela kroppen. Så snart hon blifvit rigtigt vaken, gick jag min väg, under förklarande till Herrarne Malm, att jag ärnade aldrig mer återkomma.

Strax efter min bortgång ankommo Herrarne Gadelius, Sjöbeck och Graffe, hvilka ansett mötestiden hafva blifvit utsatt till kl. 6. Mamsell E. skall då hafva varit mycket upprörd och bedröfvad, samt funnits benägen till ytterligare bekännelse. — Kl. half 7 om aftonen återvände Lifmedicus S. ensam till Mamsell E. då han fann henne gråtande samt mycket bedröfvad öfver att jag tagit min hand ifrån henne. Hon tillstod nu: "Att det tillgått med de mjuka

"delarne på samma sätt, som med benen; "samt att sömnen den sista veckan ej alltid "varit fullkomligt djup." — Herr S. magnetiserade henne, och hon insomnade, enligt egen försäkran, ganska djupt, samt bekräftade derunder, hvad hon nyss förut yttrat som vaken, samt beklagade sig öfver värk och styfhet i benen.

Den 6:te Augusti. Af Lifmedicus Sjöbeck underrättad om gårdagsaftonens händelser, hade jag satt möte med honom hos Mamsell E. kl. 10 f. m. — Vi funno henne blek och förgråten, och jag såg nu för första gången hennes ögon gjuta tårar. Hon var mer rörd, än jag ansett möjligt. Med förkrossadt hjerta, och uttryck af innerlig ånger, bad hon mig om tillgift för sitt ovärdiga förhållande, och besvor mig att ej öfvergifva sig. Hon bedyrade: "Att sömnen "varit fullkomlig, och att hon ej ens vetat, "att hon blifvit magnetiserad, ända till dess "Lifmedicus Wedenberg den 29:de Juli ha"de underrättat henne om hvad som tilldra"git sig, då hennes nyfikenhet blifvit spänd, "och hon föresatt sig att söka hålla sig va"ken, för att så mycket bättre erfara, hvad "som skulle hända. Detta hade några gån"ger så vida lyckats henne, att sömnen blif"vit lösare, och hon efteråt haft ett mer

"eller mindre oredigt minne af hvad som "händt. Sålunda hade det, under denna "lösare sömnen, blifvit henne möjligt att "utföra det dagen förut som vaken började "gyckelspelet med benen och köttslimsor-"na." — Jag magnetiserade nu Mamsell E. och sedan hon erkänt sig vara djupt insomnad, bekräftade hon allt hvad hon nyss förut anfört, så väl i afseende på bedrägeriet, som på beskaffenheten af det magnetiska tillståndet, samt tillade: "Att hon under den "sista veckan ej sofvit *rigtigt* mer än två "eller tre gånger. Orsaken, hvarföre hon ej "alltid insomnat fullkomligt, hade varit dels "mitt *hat* till henne, och dels närvaron af "ett par personer, som voro henne särdeles "vidriga. Den långa gårdagssömnen var full-"komligt djup. Hon hade ej förr kunnat yppa "detta för mig, emedan jag städse varit om-"gifven af menniskor, som varit henne obe-"nägne." — I anseende till kuren ville Mamsell E. "laxera hvarannan dag, till förekom-"mande af inflammation invärtes." — Efter ungefär 20 minuter väcktes Mamsell E. som då befanns vara ganska lugn.

Då jag efteråt genomgick protocollet, fann jag, att äfven denna bekännelse ännu måste vara ofullkomlig och haltande. Mamsell E. uppgaf nemligen under det magneti-

ska tillståndet den 28 Juli, hvad det varit för delar af fostret, som skulle redan då hafva afgått. Hon skulle således antingen hafva i det fullt somnambuliska tillståndet kunnat fortsätta det förut började bedrägeriet; eller ock skulle sömnen redan då hafva varit ofullkomlig. Dessutom har hon under det magnetiska tillståndet, flera gånger spatserat vid samma tillfällen, då hon talat i öfverensstämmelse med sitt bedrägeri, samt till och med då benen hittades i blygden. Antingen skall således lamheten i benen vara tillgjord; eller ock Mamsell E., såsom verklig Somnambul, hafva deltagit i bedrägeriet.

Den 7:de Augusti. Kl. 10 f. m. besökte jag Mamsell E. som mådde ganska illa, och hade nästan hela natten haft en stark diarré, hvilken, äfvensom urinen, var särdeles stinkande. Buken var mycket spänd, isynnerhet i venstra sidan, närmare ryggen, hvarest kändes en stor, hård knöl, uti hvilken Mamsell E. sade sig lida ofantliga plågor. Matlusten sades hafva gått nästan alldeles förlorad.

Jag befinner mig nu i en särdeles brydsam belägenhet, och är högst villrådig, om jag än ytterligare skall fortsätta den magnetiska behandlingen, eller genast lemna Mam-

sell E. åt sitt öde. Mamsell E. har genom sitt bedrägeri visserligen sårat mig djupt: — men min harm deröfver upphörde i och med det samma hon erkände och afbad sitt fel; och jag hade varit angelägen att bringa henne till bekännelse, ej för att erhålla något slags upprättelse för den lidne förolämpningen, utan egentligen blott på det min vedervilja för henne måtte minskas. — Det är troligt, att Mamsell E. skall sätta magnetismen i misscredit: — men jag magnetiserar ej för att befordra tro på Magnetismen, utan för att bota sjuklingen. — Det är äfventyrligt och svårt att med magnetism behandla en person, i hvars minsta ord man städse måste misstänka en lögn, och i hvars minsta företag ett bedrägeri: — men inga svårigheter och enskilta äfventyr kunna hindra mig att företaga hvad mitt förstånd och hjerta anse vara rätt. Mamsell E:s böjelse för lögn och bedrägeri anser jag dessutom som ett slags moralisk sinnessjukdom, som ej står i egentlig förbindelse med den kroppsliga, hvilken jag företagit mig att söka bota. — Mamsell E:s helsetillstånd har under den magnetiska behandlingen hittills ganska betydligt förbättrats: och jag anser för min del högst sannolikt, att Mamsell E. snart skulle åter försämras och kanhända dö, om kuren afbrötes. Hennes död skulle således

kunna falla på mitt ansvar, om jag sjelfvilligt öfvergåfve henne. — Man tycker tämligen allmänt, att jag ej vidare bör befatta mig med en *sådan* menniska: — men jag anser Läkaren ej få hämta motiver för sitt handlingssätt från föreställningen om Patientens moraliska eller politiska värde; ty Faculteten skulle då snart urarta till en hemlig domstol. — Men det är ännu knappt sannolikt, åtminstone högst osäkert, om hon kan botas: och hvad skall Allmänheten, hvad skola Magnetismens fiender säga, om kuren misslyckas? — Det lemnar jag derhän; men åtminstone skall mitt eget samvete vittna, att jag fullgjort min pligt. — Jag stannar således i det beslut, att fortsätta den magnetiska behandlingen, så länge Patienten derunder fortfar att förbättras; obekymrad hvad följder det kan hafva för läran om animala magnetismen och för mig sjelf. Detta gör jag så mycket hellre, som jag dessutom finner det vigtigt att utröna, antingen Mamsell E. blott låtsar sofva magnetiskt; eller ock till hvad grad bedrägeri kan äga rum under somnambulism.

Den 8:de Augusti. Närvarande: Lifmedicus Sjöbeck och f. d. Sjukhus-Läkaren Grafve. Mamsell E:s diarré har stannat; men de i går förvärrade plågorna i buksvulsten fortfara med lika häftighet. Hon har

sedan i dag bittida varit besvärad af särdeles starka och tätt påkommande nysningar. — Värken i benen skall vara ganska svår, isynnerhet i det venstra, uti hvilket alla musklar nedanför knäet äro så krampaktigt spände, att vaden är hård som trä, och fotleden alldeles oböjlig. — Detta torde vara en följd efter den långvariga sömnen i förgårs. — Buksvulsten har trängt sig starkt åt venstra sidan, och den högra är deremot så tom och insjunken, att integumenterna der bilda tre stora fållor, hvilka vid de nedre refbenen ligga öfver hvarandra, snedt bakifrån framåt. — Buken mättes, och befans till vidden oförändrad, nemligen 40 $\frac{5}{8}$ tum. — Sedan Mamsell E. blifvit magnetiserad, förklarade hon: "Att det bör omvexlas "med laxermedel, på det verkan må, till fo-"rekommande af inflammation, blifva desto "starkare; och efter hvarje laxering bör dric-"kas ett halft spetsglas franskt vin, för att "återgifva magen stadga. Åtas bör sparsamt. "— Fötterna böra baddas med krusmynt-"dekokt, och den kokta krusmyntan bindas "på vadorna: ty det är fara värdt, att hon "eljest kunde blifva så förderfvad i be-"nen, att hon, äfven efter tillfriskningen "från den egentliga sjukdomen, skulle en "längre tid nödgas gå på kryckor. — Nästa "lördag (den 11:te) skall blod börja visa sig;

"och då måste man börja att trycka och ar-
"beta på svulsten i venstra sidan." -- Genom strykning med handen lyckades det mig att, för en stund, nästan alldeles fördela den tetaniska krampen i venstra benet. -- Uti svar på särskilte frågor, upplyste Mamsell E.: "Att hon äfven som fullkomligt
"sofvande några gånger deltagit i det förut
"uppgjorde bedrägeriet, hvilket hon förmo-
"dade hafva derföre varit henne möjligt, e-
"medan hon förut som vaken tänkt så myc-
"ket derpå, och föresatt sig det så fast.
"Men Gud hade då tagit sin hand ifrån hen-
"ne, så att hon varit på allt sätt förblindad.
"Under det hon spatserat, hade sömnen all-
"tid varit fullkomlig: men det hade några
"gånger händt, att sömnen varit det ena ö-
"gonblicket lösare och det andra djupare,
"hvilket hade härrört isynnerhet från min o-
"vilja emot henne." -- Nu erinrar jag mig verkligen, att Mamsell E., under det hon gick, stundom bad mig "stryka sig öfver ansigtet, på det hon," då knäna började, svigta, "måtte erhålla mera styrka." Mamsell E. påminte om nödvändigheten att laxera i morgon. -- Emedan jag fann denna begäran oskyldig, förordnades Infusion på Fol. Sennæ 2 Drachmer, Tartras Kalicum ett halft Unts, och Manna 1 Unts.

Att en Somnambul kan bedraga eller säga osanning, strider visserligen mot den allmänt kände erfarenheten: men deraf följer ingalunda, att det verkligen strider mot naturen. Då jag föröfrigt finner Mamsell E:s förklaring tämligen rimmelig; stadgas jag ännu mer i min föresats, att fortsätta den magnetiska behandlingen, så länge helsan derunder fortfar att förbättras; i öfvertygelse derjemte, att derigenom bäst kunna utröna, hvad som är verkligt, och hvad som är bedrägeri.

Den 9:de Augusti. Kl. 10 f. m. Närvarande: Lifmedicus Sjöbeck, f. d. Sjukhus-Läkaren Graffe och båda Herrarne Malm. Mamsell E. sades hafva sofvit obetydligt i natt. Efter baddningen äro benen bättre, och krampen nästan alldeles borta. I går afton lär, efter skärande smärtor i venstra bröstet, mjölk der hafva börjat visa sig: och medelst stark kramning såg jag en liten droppa framtvingas. Båda brösten äro uppsvällde, och i det högra kännas stora knölar. — Laxermedlet, som togs kl. 5 på morgonen, fortfar ännu att verka ganska starkt. Det som afgått, i ansenlig mängd, är ganska tunnt och vattenaktigt, har en rutten, högst elak stank, samt är till färgen gråaktigt,

aktigt, något stötande på gulgrönt. — Efter insomnandet har Mamsell E. nu en tid aldrig besvarat min första fråga förr än jag vidrört munnen. Då det samma skedde äfven i dag, frågade jag efter orsaken dertill? Mamsell E. svarade: "Att det häftade i munnen, så att hon ej kunde röra den, förr än "jag vidrört den samma." — Vidare förklarade hon: "Att krusmyntan borde nyttjas på "benen äfven i dag; och att laxeringen, som "bortfört dels samlingar i tarmarne, och dels "gorr från fostret, skulle fortfara till fram "på eft. m. I natt får hon sofva något. I "venstra bröstet skall visa sig mest mjölk, "oaktadt visserligen ganska föga; men båda "skola blifva besvärliga. Bloden, som nä"sta lördag skall börja visa sig, kommer i"synnerhet från stolgången. — Ingenting sött"sliskigt bör förtäras, ej heller någonting salt "eller hårdsmält; och äfven det tjenliga, i "ringa mängd." För öfrigt påminte hon äfven nu om det franska vinet efter slutad laxering, samt lade mycken vigt på omvexlingen af laxermedel.

Den 10:de Augusti. Kl. 10 f. m. Närvarande: Lifmedic. Sjöbeck, f. d. Sjukhus-Läk. Graffe, Bokhåll. Chr. Malm, Spannmålshandlanden A. G. Flodman och Fru Schneid-

ler med dotter. Krusmynt-baddningen underläts i går, i anseende till matthet efter laxeringen. — Sedan i går afton skall Mamsell E. hafva plågats särdeles mycket i ryggen och sidan, samt venstra bröstet. Någon sömn har likväl i natt erhållits. — Nyss Mamsell E., efter förrättad magnetisering, insomnat, ankommo Cantzli-Rådl Wahlström och Kapten Flach. Mamsell E. tillkännagaf: "Att hon mot aftonen får krä-"kas slem, och i natt blir mycket dålig. "Nysningarne i förgårs hade varit beledsa-"gade af hicka och hosta, hvilket allt här-"rört från svulstens tryckning opp åt brö-"stet. Benens baddning får icke försummas. "I morgon borde laxeras." — Mamsell E:s puls, som före magnetiseringen gjorde 88 slag i minuten, föll under sömnen till 76 à 80; men steg vid uppvaknandet genast till 104. — I morgon skulle intagas ett unts Glauberssalt.

Den 11:te Augusti. Kl. 10 f. m. Närvarande: Lifmed. Sjöbeck, f. d. Sjukhus-Läkaren Graffe och Fru Sverkersson. — Mamsell E. har i natt varit ganska dålig, samt besvärats af kräkningar både i går afton och i dag bittida. Efter baddningen i går, hafva benen blifvit så bra, att Mamsell E. i dag börjat kunna stödja på fötterna. Plå-

gorna i buksvulsten, hvilken i venstra hypochondrium är hård som trä, och mera öm för vidrörande än tillförne, hafva ännu mer tilltagit, och ett håll tillkommit djupt ner i högra sidan tvertigenom lifvet, med förökning i smärtorna vid djupare andetag. I brösten, hvarest flera hårda knölar kännas, hafva de skärande smärtorna förvärrats. — Anmärkas bör, att Mamsell E. beständigt klämmer på brösten för att framtvinga mjölk: hvilket strängeligen förböds henne. — Laxermedlet har börjat göra verkan. — Sedan Mamsell E. blifvit sömd, yttrade hon: "Att laxeringen skall fortfara till sent på "eftermiddagen, och helt litet blod visa sig "efter kl. 4 — I dag hade den starkare blod-"gången skolat inträffa, om ej naturen blif-"vit störd genom de mellankomne omstän-"digheterna: men nu kommer den att för-"dröjas några veckor. — De nu följande "tre dygnen skall hon blifva ganska sjuk och "lida mycket; samt i dag, och följande två "dagar, besväras af kräkningar. I morgon "måste börjas med den starka tryckningen "på svulsten i venstra veka sidan: och på "det skinnet ej dervid må gifva sig, bör det "på förhand baddas med blyvatten. I natt "erhålles ingen ro, förr än kanhända mot "morgonen. I nästa vecka skall hon redan, "som vaken, kunna gå. Öfvermorgon kan

"kräkmedel gifvas i stället för laxermedel,, "på det skakningen må underhjelpa naturens "bemödande." -- Före insöfningen var Mamsell E:s puls 104 slag i minuten. Under sömnen föll han till 84; men steg, vid uppvaknandet, åter till 104 à 108.

Eft. m. kl. half 6 besökte jag åter Mamsell E. som sade sig lida ofantliga plågor i den nästan stenhårda svulsten, på hvilken ett ställe, tätt nedanför refbenen, var så ömt, att hon mente, det skulle brista hål. Hon hade som oftast rysningar, och plågades mycket af starka kräkningar, hvarmed likväl blott något slem uppkom. Laxermedjet fortfar ännu att verka ganska starkt. I min närvaro erhölls en ömnig, slemmigt vattenaktig, högst stinkande öppning. Men blod har ännu icke visat sig.

Den 12 Augusti. Kl. 10 f. m. Närvarande: Lifmedicus Sjöbeck, f. d. Sjukhus-Läkaren Graffe och båda Herrarne Malm. -- Laxeringen räckte i går till kl. inemot 8 om afton, då något blodigt slem skall hafva afgått, och hvaraf några fläckar ännu syntes på lintyget. Rysningarne fortforo långt in på natten, och åtföljdes af stark svettning. Ro erhölls ej förr än mot morgonen. Den ofantligt hårda svulsten är nu ganska tydligt begränsad i venstra sidan, samt tyckes ligga med ena ändan af sin läng-

sta mätning i venstra hypochondrium, tätt invid ryggraden, och den andra tätt till venster om naflen, åt hvilket senare håll buken nu är mer framstående än hittills. — Sedan Mamsell E. insomnat, påminte hon om kräkmedlet till i morgon, samt yttrade: "Att rätta tiden nu vore inne, till företagan-"de af tryckningen på svulsten." — Hon var så envis, att jag beslöt på försök efterkomma hennes begäran. — Hon sade sig "böra ligga med buken mot någonting hårdt, "som kunde göra tillräckligt motstånd." — Hon steg derföre sjelf opp, och lade sig tvärt öfver några stolar, på buken, något vriden åt höger, samt förde, för att visa huru jag borde göra, sin knytnäfve, med ganska hård tryckning, ifrån sidan af ryggraden vid nedersta refbenen, snedt framåt, åfvanför höftbenskanten, nedåt ljumsken. All den kraft jag kunde använda med mina händer ansåg hon för otillräcklig, och jag måste taga det ena knäet till hjelp. Ju hårdare jag tryckte, desto mer välbehag förklarade hon deröfver, och hon ville ej tillåta mig att sluta, förr än efter flera minuters arbete. Hon förmådde då ej röra sig; utan måste lyftas i sängen tillbaka. Ansigtet strålade af innerligt nöje och välbehag, och hon sade sig erfara en särdeles ljuflig känsla i sidan. Under det jag arbetade som

starkast på svulsten, svarade Mamsell E. två gånger på frågor, som Lifmed. S. framställde: men på flera andra frågor fick han ej svar; och de öfrige Herrarne aldrig på någon. Sedan Mamsell E. kommit åter till sängs, frågade jag efter orsaken härtill. Hon påstod, att det måtte varit jag, som tilltalatt henne, och ville ej medgifva, att hon hörtt någon annan tala. -- Monne Mamsell E., under sömnen verkligen hör allt hvad som talas, och nu under plågorna misstog sig på rösten, som hos Herr S. och mig har åtminstone den likhet, som landsmansskapet medför? Eller kunde den våldsammare behandligen så förändra det magnetiska tillståndet, att Mamsell E. vissa ögonblick hörde, samt med mig förvexlade Herr S., af hvilken hon en gång varit magnetiserad? -- Innan Mamsell E. magnetiserades, gjorde hennes puls 96 slag i minuten; men föll under sömnen ganska snart till 76. Vid uppvaknandet steg han till 104. -- Anmärkas bör för öfrigt, att Mamsell E:s puls, under det magnetiska tillståndet, städse är högst föränderlig, så att han, ifrån det ena ögonblicket till det andra, kan variera hela 20 slagen i minuten; isynnerhet ökas hastigheten under talandet. -- Såsom kräkmedel till i morgon förordnades: Ipecacuanha 1 Scrupel, och Tart. emet. 1 gr.

Den 13:de Augusti. Kl. 10 f. m. Närvarande: Lifmed. Sjöbeck, f. d. Sjukhus-Läk. Graffe och Herr Chir. Malm. — Mamsell E. har i natt mått mycket illa, och ej fått sofva. Kräkmedlet har gjort god verkan, och uttömt mycket slem. Buksvulsten tyckes i dag vara något mjukare, och mindre tydligt begränsad; men är under refbenen, bakåt ryggen, högst öm för mindsta vidrörelse. — Efter insomnandet tillkännagaf Mamsell E.: "Att hon hela dagen kommer att besväras "af nysningar och något kräkningar, isyn-"nerhet då hon äter; men natten blir sär-"deles lugn." — Hon begärde, att det skulle blifva arbetadt på sidan; men måste lyftas ur sängen, emedan hon ej förmådde sjelf stiga opp. Hon lade sig, likasom i går; men något mera vriden åt höger, och tvang mig, att på den uppvände sidan, som för minsta vidrörelse nyss förut var så öm, trycka med all min magt, ej blott med knytnäfvarne, utan äfven med knäet, på hvilket jag måste lägga nästan hela min tyngd. På detta sätt måste jag arbeta öfver fem minuter, tills jag sjelf blef alldeles utmattad. Midt under de hårdaste tryckningarne, förklarade Mamsell E. med ett ljuft leende, och med en ton, som uttryckte det innerligaste välbehag, att hon i svulsten erfor de ljufligaste känslor. Likväl anmärkte hon:

"Att det var från Magnetismen, som denna "ljuflighet härrörde; och att hon som vaken "omöjligen skulle för plågor ens kunnat ut-"härda dylika tryckningar." — Pulsen, som före insomnandet var 96 slag i minuten, föll under sömnen till 84; men steg vid uppvaknandet till 106.

Den 14:de Augusti. Kl. 10 f. m. Närvarande: Lifmed. Sjöbeck, f. d. Sjukhus-Läk. Graffe och Herr Chir. Malm. — Mamsell E:s tillstånd uppgifves sedan i går hafva varit fullkomligt enligt hennes förutsägelse. Hon mår nu mycket bättre. Hållet är borta; och hon känner sig mjukare och ledigare i venstra sidan, som väl är mycket öm, men fri för all värk och invertes smärta. — Sedan Mamsell E. blifvit magnetiserad, företogs tryckning på svulsten, likasom i går, hvarvid Patienten äfven förhöll sig på samma sätt. Man kan ej annat än förundra sig, då man under dessa våldsamma tryckningar på ett så svullet underlif, ser Patientens ansigte liksom stråla af glädje, och dess min uttrycka det innerligaste nöje, samt dervid hör henne med en glädjerusad ton utbryta: "Ack hvad det gör godt! Tryck "bättre! Ack hvad det är ljufligt!" o. s. v. — Hon sade: "Att kuren skulle komma att gå "särdeles bra, och hon hädanefter slippa "alla plågor, sedan fostret nu börjat genom

"tryckningarne att sönderkrossas. Men i "morgon bör laxeras; och öfvermorgon krä-"kas." — Efter uppvaknandet klagade Mamsell E. öfver mycken ömhet i sidan: men gladde sig åt: "att den blifvit så mjuk och "ledig." — Svulsten har verkligen blifvit mycket mjukare och mera utbredd. — Pulsen förhöll sig äfven i dag ungefär lika som de förra dagarne, nemligen: han sagtar sig under sömnen; men blir föränderligare: vid uppvaknandet blir han hastigare än han var före insomnandet. — Såsom laxermedel till i morgon, föreskrefs: Jalappa 1 Scrupel, och Calomel 5 gran.

Den 15:de Augusti. Kl. 10 f. m. Närvarande: De samme, som i går. Mamsell E. börjar nu kunna gå, blott hon får stödja sig. Hon har sofvit godt i natt, och mår bra. Laxermedlet har börjat verka starkt. — Efter verkställd magnetisering företogs tryckningen på svulsten, enligt vanligheten. Sidan blef nu så mjuk, att man kunde sänka handen tämligen djupt ner emellan de nedersta refbenen, ryggraden och höftbenet, hvilket ställe, för några dagar sedan, var upphöjdt som en limpa, och så ofantligen hårdt utspändt, som hade det varit förvandladt nästan till ben. Patienten sade: "Att då blod börjar afgå, torde det

"till äfventyrs blifva nödvändigt att sticka ett "litet rundt hål på sidan, der svulsten varit "som hårdast. Härom skulle hon likväl "framdeles kunna bestämdare yttra sig." — För öfrigt anmärkte hon: "Att man i va-"kande tillståndet borde dölja för henne, "att det vore kräkmedel, hon i morgon skul-"le taga; emedan hon eljest skulle sätta sig "deremot. Det ljumma vattnet borde äfven "narras i henne genom tillsats af litet mjölk." — Hon sade sig "ej höra hvad jag talade "till någon annan än henne." — Efter upp-vaknandet befanns svulsten nästan jemt ut-bredd öfver hela buken, och venstra sidan helt mjuk; men så öm, att den nu ej kunde rigtigt undersökas. — På det Patienten ej måtte igenkänna kräkpulvret, tillsattes ½ Scru-pel Flor. Chamom.

Den 16:de Augusti. Kl. 10 f. m. Närvarande: F. d. Sjukhus-Läk. Graffe, Bokhåll. Christ. Malm samt Revisor Thysenius. — Mamsell E. fortfar att förbättras. Knölarne i brösten börja minskas. Kräkmedlet har verkat bra, och bortfört mycket slem. — Efter magnetiseringen företogos de vanliga tryckningarne på sidan, som nu blef nästan lika jemn och mjuk som den andra. — Me-delst mätning utröntes, att buken hade smal-nat 1 ⅛ tum, så att dess vidd nu utgjorde 39 ½. — Mamsell E. yttrade: "Att verkan af

"kräkmedlet ännu icke vore alldeles förbi;" samt föreslog, sasom laxermedel till i morgon: "Senets thé med sveskon; emedan det "kniper så bra." — Vid uppvaknandet inställde sig häftiga kräkningar, hvartill, under 20 minuters sömn, ej ringaste benägenhet förmärkts.

Den 17:de Augusti. Kl. 10 f. m. Närvarande: Lifmedicus Sjöbeck, f. d. Sjukhus-Läk. Graffe, samt Herrarne Carl och Christ. Malm. — Laxermedlet har börjat verka med mycket knipningar. — Sedan Mamsell E. blifvit magnetiserad, frågade jag, om hon tilltrodde sig att kunna gifva något råd för ett sjukt Fruntimmer, och om jag i sådant fall finge låta det komma in? Hon låfvade vilja försöka. — Denna Patient var en Enka, vid namn Boström, hvilken omkring 10 år lidit af ofantliga plågor i venstra hypochondrium, med sugning, sveda, brånad och skälfning invärtes på det sjuka stället, samt kräkningar, hjertklappning och en till förtviflan stundom gränsande ångest. Andedrägten är kort och bunden, samt uttalet derigenom hindradt, så att orden framstötas likasom med ett slags kiknande. Kroppen är merendels kylig; men badar nästan jemt i svett, isynnerhet om nätterna. Mat får ganska sällan behållas, hullet har aftagit,

och blod har ofta, samt senast för fem veckor sedan, blifvit uttömd; likväl är pulsen hård och spänd. Hon har nyttjat mycken medicin, utan ringaste nytta. — För ungefär en månad sedan blef jag rådfrågad och förordnade först Piller af Asa foetida, Aloe och Ox-galla. Då ingen betydlig eller varaktig lindring deraf erhölls, försökte jag Belladonna; men äfven fruktlöst. Jag visste nu ingen ting rimligt att föreslå, som ej redan blifvit försökt. — Jag ansåg mig derföre berättigad, ja, skyldig, att åtminstone höra, hvad en Somnambul derom skulle säga. — Fru Boström blef således införd, och satt i förbindelse med Mamsell E. som efter en stund sade: "Att sjukdomen var myc-"ket svår, och att hon, för laxermedlets "starka arbete i kroppen, ej kunde se till-"räckligt klart; utan borde Fru B. komma "tillbaka, en dag, då hon ej medicinerade, "t. ex. i morgon." — Fru B. sade sig aldrig förr hafva sett Mamsell E.; och denna hade aldrig hört Fru B. omtalas, eller ens nämnas vid namn: ej heller tilltalte hon henne nu; och äfven Fru B. yttrade i Mamsell E:s närvaro ej ett enda ord. — I afseende på sin egen kur, sade Mamsell E.: "Att hon "borde laxera tre dagar i rad, och den fjerde "kräkas." — Tryckningen på buksvulsten

verkställdes efter vanligheten: men Mamsell E. ville, att en dylik tryckning skulle i dag äfven användas på högra sidan. Hon låg således än på den ena sidan, än på den andra: och jag måste på den nedvände sidan göra med den ena handen en stark mottryckning, på det lifvet måtte från sidorna så mycket bättre sammanklämmas. I venstra sidan kännes tätt åfvanför medlersta delen af höftbenskanten, någonting hårdt vika undan för handen. — Jag låter Mamsell E. alltid sofva 20 à 30 minuter. Hittills har väckningen städse skett medelst strykning oppåt med vidrörelse, understödd af blåsning på ansigtet och tillsägelse att vakna. I dag försökte jag att blott föra handen i något afstånd från kroppen, nerifrån uppåt; men efter flera fruktlösa stråk, måste blåsning tagas till hjelp. — Monne Patienten måste underrättas om väckningen, för att kunna medverka med sin vilja?

Den 18:de Augusti. Kl. 10 f. m. Närvarande: F. d. Sjukhus-Läkaren Graffe, Kantzli-Rådet Wahlström, Apothekaren Sprinchorn och Bokhåll. Chr. Malm. Mamsell E:s förmåga att gå tilltager med hvarje dag. Hon sofver godt om nätterna, har fått matlust, och är fri från plågor. — Så snart M:ll E. väl hade insomnat, infördes Fru Boström. — Mamsell E. höll henne blott i handen,

under flera minuters fullkomlig tystnad. Derefter sade hon: "Sjukdomen yttrar sig med "svåra plågor och darrning i venstra sidan, "samt kräkningar. Det onda har sin grund "i mjelten, hvilken genom sorg blifvit så "uppdrifven, att han trycker på hjertat. — "Såsom kur bör först tagas ett kräkmedel, "och sedan ingenting förtäras, om möjligt "är, på ett helt dygn. Derefter bör alla "mornar, på sängen drickas ett qvarter spen-"varm getmjölk, blandad med Hoffmans, "Prinsens och Moderdroppar, 30 stycken af "hvardera, samt ingenting annat förtäras förr "än kl. 2 eft. m. Men denna kur, som må-"ste fortsättas sex månader, bör understöd-"jas af magnetisering minst två eller tre gån-"ger i veckan, som skall göra mycken nyt-"ta, oaktadt hon ej sömnar, åtminstone ej "förr än längre fram." — Sedan Fru B. nu gått bort, företogs tryckningen på sidorna, hvarvid jag, enligt vanligheten, använde all min styrka, och understöddes dessutom så väl af Herr Malm som af Patienten sjelf. Såsom vanligt uttryckte Mamsell E. dervid med ord, ton, min och åtbörder ett särdeles välbehag, och innerligaste tillfredsställelse. — Mamsell E. förklarade: "Att i mor-"gon och de två följande dagarne måste laxe-"ras, samt dagen derpå kräkas. I mor-"gon kan tagas samma slags pulver som ny-

"ligen förordnades" (Calomel och Jalappa): "ty det är nog, blott ombyte sker ifrån den "ena gången till den andra, så att ej ett och "samma nyttjas flera gånger i rad." — Fru B. har efteråt berättat mig: "att hon verk- "ligen haft en ovanligt tärande sorg. Hen- "nes enda barn sjuknade nemligen, för nå- "got öfver 10 år sedan, vid 14 års ålder, "och dog på det ömkeligaste sätt, efter sex "års outsägligt lidande."

Den 19:de Augusti. Kl. 10 f. m. Närvarande: F. d. Sjukhus-Läk. Graffe och Bokhåll. Chr. Malm. Mamsell E., som var påklädd och satt uppe, kan nu, ledande sig emellan möblerna, gå temligen bra rundt omkring rummet, samt till och med stundom taga några steg i sender på fri hand. — Laxerpulvret, som togs temligen sent, har ej ännu verkat mer än två gånger. — Buksvulsten är nu så utbredd och jemt fördelad på hela underlifvet, att knappt ringaste skilnad kan märkas på sidorna: också äro de tre stora vecken i högra sidan alldeles utplånade. — Sedan Mamsell E. blifvit magnetiserad, arbetade jag på venstra sidan enligt vanligheten, hvarvid en tjock bok lades under buken, för att göra så mycket bättre motstånd. Sidan blef nu så mjuk, att den förut omnämnde hårdheten emellan nedre refbenen och höftbenskanten, kunde kännas

tydligare, och ansågs nu vara spetsen af det fritt hängande nedersta refbenet. Patienten påstod: "Att detta vore nedre delen af fo-"strets ryggrad." — Mamsell E. gick sjelf både från och till sängen. Hon begärde att om aftnarne ej få annat att äta, än gröt. Såsom laxermedel i morgon föreslog jag Coloqvintpiller: Mamsell E. bestämde dosis till sex stycken. — För att väcka, förde jag handen nedifrån uppåt, i ett qvarters afstånd från kroppen, och helt långsamt, på det ej rörelsen måtte åstadkomma någon fläkt på ansigtet. Inom en liten stund gjorde Mamsell E. ett knotande utrop. Kort derpå började hon vrida ansigtet undan, sträcka sig och gnugga ögonen, samt uppvaknade.

Den 20:de Augusti. Kl. 10 f. m. Närvarande: F. d. Sjukhus-Läkaren Graffe, Apothekarne Sprinchorn och Göransson samt Bokh. Chr. Malm. — Mamsell E. kan nu gå temligen bra, alldeles på fri hand. Sidan är ofantligt öm. Pillerna som togos kl. 8, hafva ännu ej börjat göra annan verkan än blott knipningar i lifvet. — Sedan Mamsell E. lagt sig, satte jag blott mina tummar i berörelse med hennes. Inom två minuter började ögonlocken, under skof af rysningar, att sammandragas, och de tillslö-

tos

tos strax derpå fullkomligt. Men emedan rysningarne fortforo, gjorde jag några calmerande stråk, hvarpå Patienten genast blef lugn. — På sidan arbetades på samma sätt som i går; men med nästan ännu mer kraft. Ju hårdare och våldsammare det tryckes, desto innerligare välbehag yttrar Patienten. Hon påstår: "Att fostret redan blifvit till "större delen sönderbrutet; och att i dag "ett par ben skilts åt. I morgon borde laxe-"ras med Engelskt salt." — Väckningen lika som i går.

Den 21:sta Augusti. Kl. 10 f. m. Närvarande: F. d. Sjukhus-Läkaren Graffe, Öfverste Lieutnant Sturtzenbecher, Apotekare Sprinchorn, Secreterare Wahlberg och Bokh. Chr. Malm. — I går kl. 1 eft. m. började Mamsell E. att laxera, hvilket fortfor några timmar. I natt har föga ro eller sömn erhållits för plågor och ofantlig ömhet i venstra sidan. Det i dag tagne laxermedlet har redan börjat verka. Brösten äro åter hårda. Mamsell E. var i dag ordentligt påklädd. Hon kan gå nästan obehindradt; och hennes utseende samt hela väsende bär stämpel af helsa. — Sedan hon insomnat, sade hon: "Att efter kräkningen i "morgon borde dagen derpå ingen medicin "tagas; men sedan åter laxeras tre dagar i

"rad, och kräkas den fjerde. Kräkmedlet, som "skulle tagas i morgon, borde försättas med "någonting, så att hon ej visste hvad det "vore. -- Spenglas borde sättas på brösten, "för att utdraga mjölken och fördela stock-"ningarne." -- På buksvulsten arbetades o-fantligt. Mamsell E. ville, att det nu skulle först tryckas mera framifrån bakåt, och se-dan efter vanligheten bakifrån framåt, "på "det fostrets delar måtte så mycket bättre "kunna skiljas åt." Med knäet i ena sidan och knytnäfvarne i den andra, arbetade jag, understödd af Herr Graffe, så mycket jag förmådde. På venstra sidan måste jag i-synnerhet med hela min tyngd gifva häf-tiga puffar, hvarunder Patienten, såsom vanligt, gladde sig åt, "huru skönt det "var, och huru godt det gjorde." Hon begärde "att stundom blifva utledd på ga-"tan för att hemta frisk luft." — I går ha-de jag på gatan träffat Fru R., som flera år varit tärd af den rysligaste hypochondri, och dermed beslägtade nerf-krämpor. Hon sade sig nu, förtviflad, och med ledsnad vid lif-vet hafva vankat hela natten omkring sjö-stränderna, samt frågade: om det för henne då alldeles icke gåfves något hopp? — Jag har för ett par år sedan varit hennes Läka-re, och många andra hafva på henne för-gäfves försökt sin konst. Såsom ett slags tröst

för ögonblicket, bad jag henne infinna sig i dag hos Mamsell E., hvilket hon också gjorde. — Jag frågade derföre nu Mamsell E. om hon ville tillåta ett sjukt Fruntimmer att komma in för att söka hjelp? Hon begärde anstånd till öfvermorgon; "emedan hon då "ej skulle medicinera: ty då ett läkemedel ar-"betar i kroppen," är det henne omöjligt "att se tillräckligen klart." — Hon väcktes på samma sätt, som i går. — Såsom kräkmedel till i morgon förordnades: Rad. Ipecac. och Elæosacch. Foenic. af hvardera en half drachma.

Den 22:dra Augusti. Kl. 10 f. m. Närvarande: Lifmed. Sjöbeck, f. d. Sjukhus-Läk. Graffe, Kantzli-Rådet Wahlström, Bokh. Christ. Malm och Barnmorskan Mamsell Werlander. — I går eft. m. hade Mamsell E., ledd af Secret. Carl Malm, spatserat ett tämligen långt stycke ut åt Slottsbacken. Vädret var vackert. Då vinden fläktade henne i ansigtet, blef hon sömnig, likasom vid magnetisering; och hon hade möda att hålla sig vaken. I natt har hon sofvit godt. — I venstra sidan, som är ofantligt öm för vidrörelse, synas åtskilliga blånader. I spenglasen uppvisades en tunn, mjölkaktig vätska, som sades hafva kommit ur brösten. — Kräkmedlet har verkat ganska bra. — Sedan Mamsell E. efter magnetiseringen ha-

de sofvit en stund, företogs det vanliga arbetet på sidan. På Patientens begäran anlades sedan en bred lifbinda, ganska fast. "Till natten kommer hon att blifva orolig "och ej få sofva, samt sedan hvarannan natt, "ända till dess blodgången börjas." -- Väckningen skedde, likasom de förre dagarne, utan vidrörelse. Vid tredje stråket började Patienten redan småknota och vrida ansigtet undan.

Den 23:dje Augusti. Kl. 10 f. m. Närvarande: Lifmed. SJÖBECK, f. d. Sjukhus-Läkaren GRAFFE, Commerce-Rådet WESTBERG, Bokh. CHR. MALM och Mamsell WERLANDER. -- Älven i går spatserade Mamsell E. på eft. m. ut åt staden. Natten har varit orolig, och till det mästa sömnlös. Spenglasen sutto ännu qvar på brösten: och i hvartdera befanns ungefär en thesked något simmig vätska, som liknade svagt mjölkblandad saliv. Men vårtorna voro torra, och ingenting kunde med fingrarne utkramas. Lifbindan aftogs. En stund derefter mättes buken, och befans hafva, sedan den 10:de, ytterligare smalnat 2 tum; så att dess vidd nu utgjorde blott 37½. -- Sedan Mamsell E. insomnat, yttrade hon: "Att re-"ningen kommer, lika som sist, att blifva "högst obetydlig, och egentligen blott att vi-"sa sig. Då några dagar derpå, neml. 11

"eller 12 dagar härefter, blod samt ben af "fostret börja afgå genom stolgången, blir "det nödigt att sticka det förut omnämnde "lilla hålet på sidan. — I natt får sofvas "godt. I morgon kan laxeras med Jalappa. "Den tredje laxeringsdagen bör Engelskt salt "tagas. — Det som funnits i spenglasen, "hade till större delen varit imma och spott "af sugningen." — Fru R. infördes och sattes i förbindelse med Mamsell E. utan att ens nämnas vid namn. Efter någon stunds tystnad och åtskilliga betänkliga skakningar på hufvudet, sade Mamsell E.: "Den Sjukas "tillstånd är så invecklad, och der äro så "många sjukdomar sammanblandade, att jag "knappt vet, huru jag skall kunna utreda "och beskrifva det. Hon lider af nerfsjuka, "med hjertängslan. Der är någonting con- "vulsionsaktigt, eller ett slags besynnerliga "dåningar, eller invärtes nerfslag. Jemte allt "detta är äfven svagsinthet. För att riktigt "kunna utreda detta invecklade sjukdoms- "tillstånd, vore det nödigt att flera dagar "sysselsätta sig med samma föremål, och "då få undersöka hennes underlif. Men i "sådant fall borde hon (Mamsell E.) de da- "garne sjelf ej taga någon medicin." Sedan Fru R. gått bort, tillade Mamsell E.: "Den- "na Sjukling har mycket på sinnet. Hon "har ett svårt sinne. Hennes tankar fara

"vidt omkring m. m. Det gifves för henne "knappt någon hjelp." — Beskrifningen på Fru R:s sjukdomstillstånd, var, oaktadt uttryckens enfaldighet, ganska träffande. — Erinras bör likväl, att Fru R. och hennes sjukdomstillstånd är i hela staden allmänt bekant. — På venstra sidan arbetades efter vanligheten. Sedan spändes en sammanlagd handduk omkring underlifvet, och der åfvanpå anlades en virkad barnlinda, som likväl måste läggas åfvanför höfterna, på det den måtte trycka desto starkare på veka sidorna. — Efter uppvaknandet gjordes spenglasen rena, torkades och påsattes, utan sugning. Mamsell Werlander, om hvars pålitlighet jag är förvissad, anmodades i hemlighet att noga bevaka Mamsell E. och efter två timmar undersöka spenglasen. — Mamsell W. har sedan underrättat mig, att glasen, efter den utsatte tidens förlopp, ännu befunnits alldeles tomma. — Herr Carl Malm har efteråt upplyst, att det var han som i går afton anlade spenglasen; och att han sugat på dem mycket starkt, hvarvid så mycket vått samlats uti dem, att han en gång afhållt mer än en thesked.

Den 24:de Augusti. Kl. 10 f. m. Närvarande: Lifmed. Sjöbeck, Hofmed. Ekman, f. d. Sjukhus-Läkaren Graffe, Kongl. Hofpredikanten Lindahl, Esquadrons-Pred. Klingen-

STJERNA, Handelsman BELLMAN och Bokhåll. CHR. MALM. I natt har Mamsell E. sofvit godt. Laxerpulvrets intagning har blifvit försummad. — Patienten söfdes, trycktes på sidan, lindades och uppväcktes, enligt vanligheten.

Den 25:te Augusti. Kl. 10 f. m. Närvarande: Lifmed. SJÖBECK, f. d. Sjukhus-Läk. GRAFFE, Kantzli-Rådet WAHLSTRÖM, samt Krigs-Råden EKHOLM och SALOMON. — Mamsell E. har i natt alldeles icke fått sofva och är mycket öm i sidan. Laxermedlet har redan verkat ett par öppningar. — Sedan Mamsell E. insomnat, yttrade hon: "Att "det hädanefter ej är nödigt arbeta på sidan "mer än hvarannan dag. Redan i morgon "bör laxeras med Salt, samt öfvermorgon "kräkas, på det den genom gårdagens för-"summelse störde ordningen må återvinnas." — Redan vid andra stråket af den på ett qvarters afstånd använde väckande magnetiseringen, började Mamsell E. med missnöje vrida ansigtet undan, och uppvaknade strax derpå.

Den 26:te Augusti. Kl. 10 f. m. Närvarande: F. d. Sjukh. Läk. GRAFFE, H:rr CARL och CHR. MALM och Mamsell WERLANDER. — Mamsell E. har i natt sofvit särdeles godt. Hon magnetiserades, trycktes på sidan och lindades. Derefter ankom Assessor BODELL. — Första väckningsstråket började redan gö-

ra verkan. — Såsom kräkmedel till i morgon förordnades: Tart. emet. gr. III. upplöste i två unts destilleradt vatten, att taga i delade doser.

Vid bortgåendet fick jag veta, att Mamsell E. i dag ej intagit Engelskt salt, utan i dess ställe ett Jalappa-pulver. Jag gick derföre åter in till Mamsell E. och sofde henne utan att nämna ett ord. På min tillfrågan, hvad hon i dag tagit in? svarade hon utan tvekan, men med uttryck af ledsnad: "Jalappa-pulver." Jag väckte henne genast, och anmodade Mamsell WERLANDER att i morgon bittida gifva in, hvad som nu blifvit förordnadt.

Den 27:de Augusti. Kl. 10 f. m. Närvarande: F. d. Sjukhus-Läk. GRAFFE, Mamsell WERLANDER och Madam LINDSTRÖM. Mamsell E:s förmåga att gå tilltar med hvarje dag. I går gjorde hon en ganska vidlöftig promenad. Men i natt har hon ej sofvit det ringaste, och mått mycket illa. Kräkmedlet har verkat starkt både upp- och nedåt, samt söker kroppen mycket. Ansigtet är blekt, samt pulsen liten och svag. — Sedan Mamsell E. blifvit magnetiserad, blef ansigtet lifligare, samt pulsen något fullare och starkare. Hon mente: "Att hon i natt "mått illa till följe af någon liten förkylning»

"men detta tarfvade ingen medicin: utan "borde hon blott kläda sig försigtigare." — Emedlertid hade Herr Christ. Malm ankommit. — Då jag af Madam Lindström omsider fick veta, att Mamsell E., i stället för det af mig förordnade laxermedlet af Senna, Tartras Kalicum och Manna, tagit blott Senets-thé; och i stället för Calomel och Jalappa, endast Jalappa-pulver; samt att hon aldrig intagit salt, utan i dess ställe antingen Piller, eller något annat laxermedel, som kunnat på Apotheket erhållas utan Recept; så frågade jag nu Somnambulen, om orsaken till detta förhållande? Hon svarade: "Att det skett af hushållning. Mot "Saltet har hon dessutom, alltsedan hon, "enligt mitt förordnande, första gången nytt-"jade det, haft som vaken en oöfvervinner-"lig vedervilja." Madam Lindström påstod, att Mamsell E. aldrig intagit Salt: men Mamsell E. förblef oryggelig vid sin utsaga. — "Reningen" sade Mamsell E. "skulle inställ-"la sig natten till nästa lördag (den 1 Sept.); "och veckan derpå skulle den betydligare "blodgången börjas." — — Genom det de senare dagarne använde väckningssätt, hade jag velat förvissa mig dels om sömnens verklighet, och dels om manipulationens verksamhet. Men det återstod ännu ett tvifvelsmål att undanrödja, nemligen: att Patienten

kunde, genom en omärklig öppning emellan ögonlocken, se min hand, och från riktningen af dess rörelser sluta till min afsigt att väcka. Jag tog derföre det tjenligaste, som var till hands, nemligen en semskhanske, och lade öfver ögonen, samt nedtryckte den på sidorna om näsan, så tätt det var möjligt. Derpå förde jag handen ganska långsamt på öfver ett qvarters afstånd från kroppen, nedifrån uppåt. Vid tredje eller fjerde stråket började Patienten vrida hufvudet undan och vakna. — Efter uppvaknandet besvarade Mamsell E. på samma sätt som förut under sömnen, min fråga om laxermedlen; men upplyste, i anseende till saltet, att det blifvit första gången förordnadt redan i början af Juni. — Madam Lindström, som ansett fråga blott hafva varit om den tid, under hvilken Magnetismen blifvit använd, medgaf nu rigtigheten af Mamsell E:s uppgift. — För att erfara, om detta äfven varit Somnambulens mening, söfde jag Mamsell E. omigen. Hon bekräftade nu som sofvande, hvad hon nyss yttrat som vaken. — Vid det sista väckningsförsöket fann jag ännu en anmärkning att göra, nemligen: Att Patienten kunnat af sjelfva hanskens påläggning gissa till min afsigt att väcka. Sedan jag derföre nu ditlagdt hansken, och fästat den med ett band om-

kring hufvudet, förhöll jag mig overksam i några minuter: och emellertid förblef Patienten sofvande ganska tryggt. Men vid tredje väckningsstråket började hon vakna såsom vanligt.

Den 28:de Augusti. Kl. 10 f. m. Närvarande: Doct. Åkerman, f. d. Sjukh. Läk. Graffe, Medic. Cand. Lagberg, Bokhåll. Chr. Malm och Mamsell Werlander. — I går lär M:ll E. hafva sofvit flera timmar på eft. m.; men deremot i natt ej förr än mot morgonen. — I stället för att Mamsell E. plägat somna inom en minuts magnetisering, dröjde det nu inemot fem, innan ögonen tillslötos. Någon stund derefter frågade jag, såsom jag den senare tiden städse plägat göra: om sömnen vore fullkomligt djup? Derpå svarade Mamsell E. "Nej;" och uppgaf såsom orsak: "att hon i går afton blifvit mag-"netiserad af en Främmande. Detta hade va-"rit henne ganska menligt; emedan derige-"genom ett annat slags besynnerliga rörel-"ser hade uppkommit i kroppen, hvilka hin-"drade sömnen att blifva riktigt djup, intill "dess de, genom fortsatt magnetisering, hun-"nit öfvervältigas och borttagas." — Efter en fjerdedels timme sade hon: "Att söm-"nen var djup och lugn." — Fru R. infördes, och sattes i förbindelse med Mamsell E. Efter att hafva legat en längre stund

helt tyst, med min och åtbörder, likasom af en fruktlös forskning, bad Mamsell E. *mig tänka på den sjuka.* Efter en stunds ytterligare tystnad sade Mamsell E.: "Den "Sjuka är så förderfvad invärtes, och har så "många särskilta sjukdomar sammanblanda-"de, att jag ännu ej riktigt kan se, hvad "som skulle egentligen kunna hjelpa henne: "men emedlertid skulle det vara henne nyt-"tigt att koppas under båda brösten, och "taga tre eller fyra salta bad i veckan, samt "bära en kryddpose af chamomillblommor på "magen." — En mycket sjuk Mamsell STARK, som Doctor Å. medbragt, infördes; men Mamsell E. sade sig "i dag ej vidare kun-"na befatta sig med någon sjukling." — På sidan, som tyckts åter börjat hårdna, arbetades ganska starkt; och derefter anlades ett mongdubbelt sammanlagdt litet lakan såsom lifbinda. — Mamsell E. vill "i morgon "hafva Engelskt salt, hvilket bäst skulle kun-"na intagas, upplöst i hafresoppa." Mamsell WERLANDER åtog sig att i morgon och framgent städse gifva in de förordnade läkemedlen.

Den 29:de Augusti. Närvarande: F. d. Sjukhus-Läkaren GRAFFE, Chir. Mag. MYRBERG, Revisor ÅHMAN, Bokhåll. CHR. MALM och Mamsell WERLANDER. — I natt har Mamsell E. ej sofvit det ringaste. — Af salt-upp-

lösningen kunde kl. 7 på morgon, oaktadt allt bemödande, ej mer än ungefär tre fjerdedelar utdrickas, af frukten att eljest nödgas kräkas *opp allt samman*. Efter dessa 6 drachmer salt fortfar likväl Mamsell E. att laxera ganska starkt. Vid magnetiseringen tillslötos ögonen tämligen snart; men det dröjde omkring 10 minuter, innan Patienten förklarade sömnen vara fullkomligt djup. Mamsell E. beklagade sig: "Att hon "blir sömnig, hvem som helst stryker hen"ne öfver ögonbrynen, eller framför henne "blott händelsevis för'er sin hand uppifrån "nedåt. I går hade detta händt, då Bok"hållaren Chr. Malm blott smekande vidrört "henne, och tillfälligtvis struket med handen "utföre sidan. Hon hade derefter mått illa, "med hufvudvärk och kräkningar." Med denna lättrördhet var jag ganska missnöjd, och ville försöka att på psychiskt sätt förtaga den. Jag tillsade derföre Somnambulen, med ett slags högtidlighet: Att ej, utan mitt särskilta tillstånd, hädanefter erfara ringaste magnetiska verkan af någon annans vidrörelse eller behandling; utan vara fullkomligt känslolös för hvarje annans magnetiska inflytande. — Efter en stund anmärkte hon: "Att laxermedlen hädanefter ej be"höfvas vara så starka för att likväl göra till"räcklig verkan, sedan hon nu blifvit så upp-

"löst. Det franska vinet borde, laxeringsda-
"garne, tagas kl. 6 eft. m. och gröten om
"aftnarne icke försummas. Det lilla hålet,
"som, då bloden i nästa vecka börjar afgå
"i mängd, bör stickas på sidan, skall tjena
"till utgång för ett smalt ben af fostret, hvil-
"ket sitter fast vid sjelfva sidan, och ej kan
"afgå stolgångsvägen. — I natt får sofvas
"godt; men ögonen blifva för någon tid öm-
"ma och besvärliga." — De i förgårs anställ-
de väckningsexperimenterna vågade jag ej anse fullkomligt pålitliga; emedan jag fruk-tade, att hansken, på sidorna om näsan, ej slutit tillräckligt nära till, för att kunna från ögonen utestänga allt ljus. Jag lade derföre ett till hands varande qvartblad kar-duspapper öfver ansigtet, i en stupande ställ-ning, så att det med nedre kanten vidrör-de bröstet. Efter ett par minuters uppehåll företog jag väckningen. Vid tredje stråket började Patienten vrida hufvudet undan och uppvakna. — Såsom laxermedel till i mor-gon förordnades Rad. Jalappæ gr. xvi och Calomel gr. iv.

Den 30:de Augusti. Kl. 10 f. m. När-varande: F. d. Sjukhus-Läkaren Graffe, Re-visor Åhman, Bokhåll. Chr. Malm och Mam-sell Werlander. På min begäran hade Bokhåll. Chr. Malm i går försökt magneti-sera Mamsell E. Hon skall länge hafva va-

rit alldeles känslolös; men omsider börjat få hufvudvärk med qväljningar. Till sömn lät han det likväl ej komma. — Natten har varit ganska lugn. Laxermedlet har redan verkat flera öppningar. Men venstra sidan blir åter med hvarje dag allt mer och mer svullen och hård. — Mamsell E. magnetiserades, trycktes på sidan ganska starkt; samt lindades enligt vanligheten. — Mamsell E. förklarade: "Att min tillsägelse i går oän-"deligen minskat hennes mottaglighet för an-"dras magnetiska inflytande; men ej kunnat "alldeles tillintetgöra den. I morgon skulle "laxeras på Senets-thé." — Af fruktan, att det till experimentet i går nyttjade papper varit för litet, och att således Patienten tillä̈fventyrs kunnat skönja mig från sidan, lade jag nu ett helt ark karduspapper med ena ändan på Patientens bröst, under täcket, och den andra understöddes medelst en bakom hufvudet uppställd bok, så att ansigtet var fullkomligt betäckt, utan att likväl af papperet vidröras. Härunder ankom Licentiaten Granlund. Inom några minuter började Mamsell E. blifva orolig och röra isynnerhet hufvudet. Jag började nu föra handen uppifrån nedåt. Det oaktadt uppvaknade Patienten omkring fem eller sex minuter sedan papperet blifvit anbragt.

Utgången af detta försök torde mången anse såsom fullkomligt bevis, att sömnen varit tillgjord. Jag vill likväl för min del ännu uppskjuta mitt omdöme: ty det skulle ju kunna hända, att uppvaknandet var en följd af andans instängning under papperet, eller af sjelfva papperets möjliga verkan, eller af Patientens eget bemödande. — Animala magnetismen är ännu ett nästan alldeles obekant land, hvarest vandraren måste, vid hvarje steg, sorgfälligt undersöka den grund, hvarpå han träder, och de föremål, hvaraf han omgifves. Han bör på ena sidan ej taga för Guld allt hvad som glimmar; men på den andra också ej bortkasta musslan blott för dess skroflighets skull, utan att undersöka, om den ej hyser någon perla. Magnetisören bör städse lifligt erinra sig, att det sannolikaste kan vara osanning, och deremot sjelfva sanningen stundom vara föga sannolik.

Den 31:sta Augusti. Kl. 10 f. m. Närvarande: F. d. Sjukhus-Läkaren Graffe, Licentiaten Granlund, Magister Chydenius och Mamsell Werlander. — I går har Mamsell E. spatserat ganska mycket två särskilta gånger, och den sista längst ut på Ladugårdsgärde. Sömn har ej erhållits, förr än

klockan

kl. 6 på morgonen. Sidan har värkt mycket och är ganska öm; men något mjukare än i går. — Laxermedlet togs sent, och har ännu ej börjat göra verkan. — Magnetiseringen måste fortsättas mycket länge, innan sömnen blef riktigt djup. Derefter betäckte jag Patientens ögon med en mjuk, fyrkantig skinnlapp, som var inemot åtta tum lång, samt tre och ett halft tum bred. Den ena långsidan och båda ändarne voro i kanten bestrukne med häftplåster. Lappen anlades med sin plåsterstrukne långsida tvärt öfver näsan bakåt tinningarne, hvarest de likaledes plåsterstrukne ändarne fasthäftades. Jag var sålunda förvissad, att Mamsell E. skulle hvarken kunna se rätt framåt, ej heller åt sidorna, t. ex. skuggan på väggen. Sedan jag samtalat med Patienten en stund, låfvade jag låta henne slippa att tala, på det hon i stillhet måtte få sofva så mycket lugnare. Jag ville härigenom blott förekomma all misstanka i anseende till den långvariga tystnad, jag ärnade iakttaga. — Efter en fjerdedels timmes förlopp började jag föra handen nedifrån oppåt, med vanlig försigtighet, att Patienten ej skulle genom något yttre sinne, kunna märka det. Jag gjorde öfver 20 stråk, utan att Patienten deraf förrådde ringaste känsla. Nu frågade jag: hu-

ru hon mådde? Hon svarade: "Att sömnen "vore ganska lös." Jag sade mig vilja förstärka den, och magnetiserade henne med vidrörelse. Sedan hon förklarat sömnen vara fullkomligt djup, började jag åter på afstånd med väckande magnetisering: med samma påföljd som nyss. På min tillfrågan: huru hon befann sig? Yttrade hon äfven nu: "Att "sömnen vore ganska lös." Jag förstärkte den lika som förut. Genast återtogs den väckande magnetiseringen. Öfver 30 stråk gjordes, — alldeles förgäfves. Då jag nu tilltalade Patienten, fick jag ej svar, och hon tycktes ej höra mig. Jag använde nu söfvande magnetisering med vidrörelse. Efter en stund förrådde hon åter medvetande, då följande samtal föreföll. Hvarföre svarade ni mig ej, då jag nyss tilltalte eder? "Jag har ej hört någon fråga, som jag lem-"nat obesvarad." — Huru kommer det sig, att sömnen har i dag varit så ojämn? "Det "måste komma ifrån eder. Ni måtte haft "någonting för eder, som stört mig." — Hvarföre har ni ej vaknat, då jag nu försökt väcka eder? "Ni måste hafva väckt och "söft mig flera gånger: men ni får svårt att "väcka mig i dag, likasom ni hade svårt att "söfva mig." — Efter någon stund gaf jag de närvarande tecken att vara uppmärksamma på hvad jag ärnade göra. I en enda punkt,

vidrörde jag sängtäcket nedifrån uppåt helt flyktigt, för att inbilla Patienten, att jag, under väckningsmagnetisering, händelsevis kommit att träffa täcket med handen. Genast började Patienten röra sig, under utrop: "Ja så! skall jag nu vakna? Låt mig sofva "litet till!" Kort derpå vidrörde jag åter täcket, likasom förut; hvarvid Patienten började allt mer och mer att röra sig. Nu började jag använda söfvande magnetisering utan vidrörelse: men det oaktadt fortfor Patienten att röra sig samt vilja gnugga sig i ögonen, hvarföre jag skyndade att borttaga skinnlappen. Hon vaknade likväl ej fullkomligt: utan måste jag slutligen göra några väckande strykningar, blåsa henne i ansigtet, samt tillsäga henne att vakna. — Till i morgon förordnades samma kräksalts-upplösning som sist; men med tillsats af några gran lakrits, för att göra läkemedlet oigenkänneligt.

Hvad som i dag händt bör visserligen öka misstankan, att sömnen varit tillgjord: likväl är man ännu ej berättigad att anse det såsom fullt bevis. Då de i Frankrike, till animala magnetismens undersökning, år 1784, tillförordnade Committerade funno den *utan Patientens vetskap* anställde magnetiseringen *alldeles* overksam, men dere-

mot *utan magnetisering* de vanliga verkningarne följa, blott Patienten *trodde* sig blifva magnetiserad; drogo de deraf den slutsats: "att de verkningar, som tillskrifvas mag-"netismen, härröra egentligen från Patientens "inbildning; och att magnetiseringen blott "tjenar att sätta denna i verksamhet." Men de påstodo ej, att verkningarne voro låtsade och tillgjorde; ej heller trodde de sig kunna neka sjelfva den så kallade Krisens verklighet. — Af det i dag anställde experiment skulle således, på samma grund, ej med fullkomlig säkerhet kunna slutas något annat, än det: att magnetiseringen och Patientens inbildning måst sammanverka, för att gemensamt åstadkomma de påräknade verkningarne; men att dessa yttre och inre vilkoren varit hvart för sig särskilt dertill otillräckliga.

Ingenting är svårare, än att med *visshet* afgöra, huruvida en magnetiserad person verkligen *sofver*, eller blott *låtsar* att göra det. Jag har derföre städse uppskjutit mitt omdöme derom, intill dess jag erhållit något sådant bevis, som ej kunnat jäfvas eller förklaras såsom tillgjordt. Sålunda har jag varit säker att sömnen vore verklig, då Patienten kunnat fatta yttre föremål, utan de vanliga sinnenas biträde;

då jag sett sådana bestämdt förutsagde förändringar i organismen rigtigt inträffa, hvilka ej kunnat med konst åstadkommas, eller såsom tillfälliga förklaras; då pupillerna i de tillfälligtvis öppne ögonen varit känslolösa för ljusförändringar o. dyl. Men sömntillståndet kan vara ganska olika hos särskilta personer, samt färre eller flere och kanhända alla dessa säkra kännetecken saknas, utan att man derföre kan bestämdt neka sömnens verklighet. Experimenter kunna således, om sömnens verklighet, väl äga en *jakande*, men alldeles icke någon *nekande* full bevisningskraft. Emedan dessutom experimenter gemenligen verka obehagligt på Patienten, och lätt kunna störa kurens gång; anser jag mig ej vidare böra anställa några, åtminstone ej förr än efter nästa veckas slut, såsom den tidpunkt, inom hvilken den betydligare blodgången skulle inträffa.

Den 1:sta September. Kl. 10 f. m. Närvarande: Lifmed. Sjöbeck, f. d. Sjukhus-Läk. Graffe, Licent. Granlund och Mamsell Werlander. I går spatserade Mamsell E. tämligen långt: men i natt skall hon hafva mått mycket illa, med frossbrytningar och plågor i lifvet; likväl emellanåt fått sofva. Reningen har i natt inställt sig. Kräkmedlet har gjort mycket stark verkan, och

Mamsell E. är nu ganska matt. — Insöfningen gick särdeles långsamt. Sidan trycktes, eller rättare sagt, knådades, enligt vanligheten. Mamsell E. sade: "Att hon i natt "mått illa, emedan reningen sökt henne; "men att den redan vore till större delen "förbi. Den utbrutne frossan skulle komma "hvarannan dag, och fortfara 14 dagar, samt "åtföljas af obetydlig svettning. Ännu kun-"de ej bestämdt sägas, huruvida denna fros-"sa härrörde från tillfällig orsak, eller från "förberedelserna till den större blodgången: "emellertid borde, åtminstone de första 8 "dagarne, ingen medicin brukas deremot. "För att bidraga till sidans uppmjuknande, "vore högst nyttigt att dagligen gå, isynner-"het på ojämn väg, samt att åtdraga lifbin-"dan så hårdt som möjligt." Vidare bekräftade hon sin ofta upprepade utsaga: "Att "den egentliga, betydligare blodgången skul-"le inträffa i nästa vecka;" (det är i dag lördag) och tillade nu: "Att hon i morgon "torde kunna närmare bestämma dagen." — Jag väckte Patienten utan vidrörelse; men det gick högst långsamt. Efter en stund började hon väl att knota; men jag måste göra 60 stråk, innan hon började röra sig och, om jag så får säga, göra alfvar af uppvaknandet.

Den 2:dra September. Kl. 10 f. m. Närvarande: Lifmed. Sjöbeck, Doctor Åkerman, Licent. Granlund, Bokhåll. Chr. Malm och Mamsell Werlander. — I natt skall Mamsell E. ej hafva sofvit det ringaste. Ögonen sägas några dagar hafva om mornarne varit ömma och variga. Reningen fortfar; men svagt. — Sedan Mamsell E. efter en tämligen långvarig magnetisering, omsider förklarat sömnen vara fullkomligt djup, införde Doctor Å. Mamsell Stark, som genast sattes i förbindelse med Somnambulen. Efter en stunds tystnad, förklarade Mamsell E. "sjukdomen vara mask och lung-"sot. Canel och Cardemomma borde, till "ett halft lod af hvardera, sönderstött, in-"tagas i ett spetsglas Pontac, hvar morgon "i åtta dagar; efter hvilken tid det skulle "vara den Sjuka nyttigt att blifva magneti-"serad: men Caffé och Thé finge ej förtä-"ras." Jag erinrade om ej dosis vore för stor; men Mamsell E. svarade: "Att den, som är "mycket sjuk, måste nyttja starka medel, "om helsan skall kunna återvinnas." För att sätta Somnambulens insigt på ett bestämdare prof, frågade jag: huru hon trodde att sjukdomen yttrar sig? Hon svarade: "Med "svaghet, hufvudvärk, yrsel, sveda kring "hjertat och stundom hosta." — Om sig sjelf sade Mamsell E.: "Att hon i natt skall sof-

"va godt, åtminstone till kl. 3 eller 4 på "morgonen; men då vakna med frossbryt-"ningar, hvilka hon nu bestämdt såg vara "följder af förberedelserna till den förestå-"ende blodgången. Dagen då denna blod-"gång skall inträffa, kunde ännu ej bestäm-"mas: men i denna vecka kommer den sä-"kert. — I morgon bör laxeras, samt fot-"bad nyttjas." — Såsom laxermedel till i morgon, förordnades Jalappa gr. xv och Calomel gr. III. — Efteråt berättade Doctor Å.: "Att Mamsell S. lider af svåra, "krampaktiga nerf-tillfällen. — Kraftlös är "hon visserligen, och hufvudet angripet, "samt mask har man misstänkt; men till "lungsot märkes ej ringaste tecken."

Den 3:dje September. Kl. 10 f. m. Närvarande: F. d. Sjukhus-Läkaren GRAFFE, Kongl. Secret. HAMMARSCHÖLD med Fru, och Enke-Fru TÖRNEBLAD. — Mamsell E. sades "hafva i natt sofvit godt till kl. inemot 6; "men då vaknat med frossbrytningar, som "ännu fortfara och åtföljas af sköljningar "öfver ryggen samt smärtor inuti lifvet om-"kring de nederste ländkotorna." Reningen befans hafva upphört. Laxermedlet, hvilket, enligt vanligheten, blifvit ingifvet af Mamsell WERLANDER, har redan verkat flera öppningar. — Mamsell E. magnetiserades, trycktes på sidan och lindades, så-

som vanligt. Hon står alltid då lifbindan anlägges; och dervid händer nästan hvarje gång, att hufvudet börjar falla tillbaka, samt hela kroppen att vackla och blifva slinkig, likasom ville sömnen förgå, och Patienten falla. Allt detta häfves genom ett par magnetiska strykningar. — Rysningarne voro under sömnen alldeles borta; men återkommo vid uppvaknandet genast. — Till i morgon förordnades Senets-thé.

Den 4:de September. Kl. 10 f. m. Närvarande: F. d. Sjukhus-Läkaren Graffe, Bokhållaren Christian Malm och Mamsell Werlander. I natt skall Mamsell E. ej hafva insomnat, förr än kl. omkring 5 på morgonen. Smärtorna och ömheten i lifvet hafva minskats. Laxermedlet har börjat göra verkan. Mamsell E. besvärades af en ganska skarp hosta, som, efter magnetiseringen, alldeles uteblef. Lifbindan, som satat orörd ända sedan i går, åtdrogs ännu hårdare. Mamsell E. föreslog: "Att i mor-"gon gifva henne Laxer-saltet under söm-"nen; men ett lod vore nu tillräckligt." — Mamsell E. förutsäger alltid under sömnen, hurudant tillståndet skall blifva till dagen derpå: och hvad hon då, såsom vaken, berättar om sitt tillstånd sedan gårdagen, öfverensstämmer alltid med hvad som blifvit förutsagdt. "I natt skall hon få sofva godt;

"men i morgon bittida åter få frossbrytnin-"gar."

Den 5:te September. Jag ankom något före kl. 10 f. m. för att tillse, om Laxer-saltet vore i beredskap. Mad. Lindström berättade: "Att hon, af de två lod, som blif-"vit, på min tillsägelse, hemtagne, hade i "varmt vatten redan längesedan upplöst un-"gefär hälften;" samt framlemnade ett glas, hvari fans knappt tre unts vatten, som var något grumligt och stötte litet på gulaktigt. Af misstänksamhet smakade jag derpå, och fann väl någon osmak, men knappt tecken till bitter sälta. Mad. Lindström, som jag häröfver gjorde alfvarsamma förebråelser, bedyrade sin oskuld, och förmodade; "att "Mamsell E. måtte hafva hittat glaset, samt "utbytt salt-lösningen mot regnvatten, hvil-"ket varit det enda slags vatten, som varit "till hands." Jag tillsatte derföre resten af Saltet. — Emedlertid ankommo Assessor Carlander och f. d. Sjukhus-Läk. Graffe, tillika med hvilka jag nu inträdde till Mamsell E. — Mad. Lindström var äfven tillstädes. — Mamsell E. sade sig "hafva sofvit godt "i natt; men vaknat med frossbrytningar, hvil-"ka ännu fortfara, tillika med hufvudvärk." — Assessor C. fann Mamsell E:s tillstånd förunderligen förbättradt, och knappt spår mer efter någon sjukdom. I stället att för-

ut vara blek och mager, fann han Mamsell E. nu rödblommig, fet och frodig. Den hårda, ofantliga svulsten i underlifvet fans hafva alldeles försvunnit. Buken, oaktadt visserligen ännu något stor, nemligen 37 tum i omkrets, befans allestädes tillbörligt mjuk. Assessoren förmodade sjukdomen hafva varit Infarcter, stockningar och utgjutningar i tarmkäxet och andra bukens innanmäten; samt ansåg derföre de täta uttömningarne och den starka knådningen hafva varit ganska ändamålsenliga, samt otvifvelaktigt hafva väsendtligen bidragit till den så särdeles lyckliga utgången. — Sedan Mamsell E. efter flera minuters magnetisering omsider förklarat sömnen vara fullkomlig, bad hon mig, "under det förestående arbe-"tet på sidan, stryka henne som oftast öf-"ver ansigtet, på det hon ej måtte vakna; 'emedan det i dag vore någonting, som stör-'de henne." Sidan knådades, efter vanligheten, ganska starkt, och lifbindan anlades. Derefter ingafs det Engelska saltet. Mamsell E. drack helt långsamt, ända till sista droppen, utan ringaste min eller tecken till vedervilja. På min fråga: huru det smakade? svarade hon, med min och ton, som fullkomligt öfverensstämde med orden: "Det 'var skönt! Det gör mycket godt!" — Till bedrägeri med Saltet nekade Mamsell E.

envist: och jag ansåg det ej löna mödan att söka utreda sammanhanget. Jag anmodade blott Mamsell WERLANDER att hädanefter sjelf från Apoteket hämta de läkemedel, som förordnas. I morgon skulle tagas kräksaltslösning, försatt med några gran Extr. Gentianæ. — Kl. 1 eft. m. kom, på min anhållan, Professor GISTRÉN. Han förundrade sig, likasom förut Assessor CARLANDER, öfver den stora och lyckliga förändringen i Mamsell E:s helsetillstånd. Äfven Professorn ansåg den egentliga sjukdomen, hvilken han förmodade hafva varit infarcter och stockade väder, redan vara genom de använde medlen fullkomligt häfven; samt trodde, att kuren kunde så småningom börja slutas, när som helst.

Den 6:te September. Kl. 10 f. m. Närvarande: F. d. Sjukhus-Läk. GRAFFE, Chir. Mag. MYRBERG och Madam LINDSTRÖM. Mamsell E. säger sig i natt ej hafva sofvit det ringaste; men för öfrigt mått bra. Ömheten i sidan är nu högst obetydlig. Kräkmedlet har gjort stark verkan. — Insöfningen gick i dag fortare. — Mamsell E. förklarade: "Att den magnetiska sömnen var i går "ganska ojämn, och vissa ögonblick särdeles lös; hvilket kommit deraf, att en af de "närvarande verkat obehagligt på henne." —

Vid tredje eller fjerde väckningsstråket började Mamsell E. vrida ansigtet undan och uppvakna.

Den 7:de September. Kl. 10 f. m. Närvarande: F. d. Sjukhus-Läkaren Graffe, Chir. Mag. Myrberg, Bataljons-Läkaren Carlström, båda Herrarne Malm, Mamsell Werlander och Madam Lindström. — Mamsell E. har sofvit godt i natt; men vaknat med frossbrytningar, hvilka likväl nu redan äro nästan alldeles förbi. Pannan käns het, och svår hufvudvärk öfverklagas. — Efter verkställd magnetisering knådades sidan ganska starkt, och lifbindan anlades efter vanligheten. Blånaderna på sidan befunnos hafva försvunnit. Mamsell E. begärde fotvatten mot aftonen. — Vid andra väckningsstråket började hon vakna. Till i morgon förordnades Calomel gr. III och Jalappa gr. XV.

Den 8:de September. Kl. 10 f. m. Närvarande: F. d. Sjukhus-Läkaren Graffe, Bataljons-Läkaren Carlström, Chir. Mag. Myrberg, Assessor Grandinson, Kongl. Secreterare Hammarschöld, Bokhåll. Chir. Malm och Madam Lindström. — Mamsell E. lär natt ej hafva insomnat förr än mot morgonen. Laxermedlet har redan verkat flera vattenaktiga öppningar. — Mamsell E. magnetiserades och yttrade: "Att hon i natt får

"sofva godt till kl. omkring 6, då hon vak-
"nar med frossbrytningar, hvilka blifva gan-
"ska starka, men räcka ej mer än tre tim-
"mar. Derefter skall blod börja afgå genom
"stolgången, med mycket krälningar och
"spänningar ner åt rumptången. De mjuka
"delarne af fostret äro upplöste och för det
"mästa redan bortförde genom laxeringar-
"ne: men det dröjer fem månader, in-
"nan alla benen hinna afgå. Ännu åtta da-
"gar bör magnetiseringen dagligen fortsättas:
"men sedan kan det vara nog att blifva mag-
"netiserad blott en gång i veckan. Laxerin-
"garne böra ej heller afbrytas på en gång;
"utan minskas småningom." — I morgon
skall tagas sex Coloqvintpiller.

Den 9:de September. Kl. 10 f. m. Närvarande: F. d. Sjukhus-Läkaren Graffe, Chir. Mag. Myrberg, Bokhåll Chr. Malm, Mamsell Werlander och Mad. Lindström. Mamsell E. skall hafva befunnit sig fullkomligt enligt sin förutsägelse i går. Pillerna lära redan hafva verkat flera vattenaktiga öppningar. — Litet blod har börjat visa sig i stolgången. Vid anställd besigtning, fanns hela omkretsen närmast stolgångsöppningen, något uppdrifven och blåaktig. På högra sidan var i kanten en liten, men temligen djup spricka, hvarifrån bloden hade kommit. Flera dagar har Mamsell E. beklagat sig öfver

svagsynthet, samt värk och ömhet i ögonen: nu klagar hon dessutom öfver starka spänningar och krällningar i ryggen samt ned åt stolgången. — Hon söfdes, knådades och lindades såsom vanligt. Men buken var nu så ovanligt tom, slapp och sammanfallen, att knådningen måste ske med mycken varsamhet och helt svagt, af fruktan att kunna skada mjelten, njuren eller något annat ömtåligare innanmäte. Mamsell E. yttrade: "Att hon i "dag skall må illa, med plågor och arbete "i lifvet. Ögonen böra baddas med Rosen-"vatten. I morgon bör Engelskt salt tagas "under sömnen. Det vattnet, som bortgått ge-"nom stolgången, har kommit från hennes huf-"vud." — Vid första väckningsstråket började Mamsell E. vakna. — Patienten, som nyss före insomnandet varit till stols, fick inom 25 minuter derpå, vid uppvaknandet, samma behof. I vår närvaro uttömdes nu ganska obetydligt excrementer; men minst ett halft qvarter, som liknade särdeles blek, nästan vattenklar urin, hvilket Mamsell E. likväl påstod hade till större delen kommit stolgångsvägen.

Den 10:de September. Kl. 10 f. m. Närvarande: Chir. Mag. Myrberg, Bokhållaren Chr. Malm och Mamsell Werlander. — Mamsell E. skall i natt ej hafva insomnat förr än mot morgonen. Lifvet, som förut

gick rakt opp ifrån höfterna, eller rättare sagt, vidgade sig oppåt, är nu i sidorna så insjunket, att höfterna bilda en tillbörlig afsats. Den horisontella mätningen, ett tum nedanför naflen, är nu svår att med säkerhet anställa; emedan bandet kommer att ligga just på sluttningen af höfterna. Lifvet tyckes likväl på detta ställe hafva ytterligare smalnat omkring ett tum; och således nu utgöra blott 36 tum. Säkrare är det deremot nu att lägga bandet åfvanför höfterna, snedt framåt, ett tum nedanför naflen. Denna vidd, som förut helt visst var åtminstone lika med den horisontella, befans nu blott hålla 34 ½ tum. Men buken är mycket slapp och något hängande. — Sedan Mamsell E. blifvit magnetiserad och lindad, utdrack hon något mer än ett lod Engelskt salt, upplöst i 2 Unts kallt vatten, helt långsamt, ända till sista droppen, med förklarande af sin fägnad öfver huru godt det gjorde. — Mamsell E. som i går ej klagat öfver något synnerligt illamående, sade nu: "Att hon verkligen mått illa; men som va-"ken trott, att det härrörde från lifbindans "hårdare tryckning, och derföre ej omnämnt "det. I morgon måste kräkas." — Mamsell Werländer låfvade att i morgon ingifva samma slags kräkmedel som sist.

Den

Den 11:te September. Kl. 10 f. m. Närvarande: F. d. Sjukhus-Läkaren Graffe, Chir. Mag. Myrberg, Licent. Granlund och Mamsell Werlander. — Denna senare, som i går anmodades att efterse beskaffenheten af det, som skulle uttömmas genom laxeringen, berättar, att första öppningen varit något blodblandad. — Mamsell E. säger sig "hafva sofvit godt i natt till kl. 5 på mor-"gonen, då hon vaknade med starka fross-"brytningar, som likväl ej räckt mer än ett "par timmar; men åtföljts af svår hufvudvärk, "som ännu fortfar." Kräkmedlet har verkat mycket klökningar; men föga uppkastning. — Sedan Mamsell E. blifvit insöld, samtycke-te hon: "Att bruket af laxermedlen nu kun-"de börja inskränkas, äfvensom tryckningen "på sidan: men lifbindan måste längre tid "bibehållas."

Den 12:te September. Kl. 10 f. m. Närvarande: F. d. Sjukhus-Läkaren Graffe och Chir. Mag. Myrberg. — Mamsell E. skall hafva sofvit obetydligt i natt, samt har ännu täta och ömniga öppningar af tunnt upplöste excrementer. — Efter insomnandet yrkade Mamsell E. envist, att sidan skulle knådas. Detta skedde ännu lösare än sist: ty buken är nu så sammanfallen och slapp,

att man framifrån skulle kunna trycka handen nästan intill ryggraden. Inga hårdheter kunna nu kännas i underlifvet. Lifbindan anlades ganska fast. — Allt sedan den 29:de Augusti har Mamsell E. ej synts blifva sömnig vid andras vidrörelse, eller deraf rönt några olägenheter.

Den 13:de September. Kl. 10 f. m. Närvarande: F. d. Sjukhus-Läk. Graffe, Chir. Mag. Myrberg, Bokhåll. Chr. Malm och Mamsell Werlander. — Mamsell E. skall hafva sofvit godt i natt till kl. 3, då hon vaknat med starka frossbrytningar, hvilka likväl ej räckt särdeles länge. Diarréen fortfar ännu. På kläderna syns, att Mamsell E. ännu är fyra à fem tum tjockare om lifvet än hon fordom varit. — Sedan hon, efter verkställd magnetisering, sofvit en stund, sade hon: "Att lifvet blir obetydligt "smalare, än det nu är; och att det, efter "att en gång hafva varit så utspändt, aldrig "mer kan återfå sitt förra skick. — I mor-"gon bör Engelskt salt tagas, säkrast under "sömnen; emedan hon är osäker att eljest "kunna få i sig och behålla det. Derefter "kan börjas att magnetisera blott hvarannan "dag, för att småningom afsluta kuren." — Sedan Mamsell E. nu blifvit till helsan fullkomligt återställd, ansåg jag det vara tid att genom

experimenter söka utforska, huruvida den förmente sömnen till äfventyrs skulle kunna vara blott låtsad och tillgjord. Jag hade derföre på förhand anmodat Herr Myrberg att, stående bakom Patientens hufvud, oförmodadt spruta kallt vatten i ansigtet och på det blottade bröstet. Härvid kunde ej ringaste min eller rörelse skönjas i Somnambulens ansigte; och hon tycktes alldeles icke märka det. — Det synes således tämligen otvifvelaktigt, att den magnetiska sömnen ju är verklig.

Den 14:de September. Kl. 10 f. m. Närvarande: F. d. Sjukhus-Läk. Graffe och Chir. Mag. Myrberg. — I natt lär Mamsell E. sofvit obetydligt. Diarréen har ännu ej stannat. — Efter insomnandet sade Mamsell E.: "Att frossbrytningarne blifva i morgon "ej långvariga; men åtföljas af feber och "ömnig svettning. — Det Engelska saltet "måste tagas, oaktadt diarréen." — Ett halft unts Engelskt salt ingafs, upplöst i två unts kallt vatten. Det utdracks, efter vanligheten, utan ringaste tecken till vedervilja.

Den 16:de September. Kl. 10 f. m. Närvarande: F. d. Sjukhus-Läk. Graffe och Chir. Mag. Myrberg. — Tillståndet skall i går hafva varit enligt förutsägelsen: Mamsell E. var likväl ute nästan hela dagen. I natt har hon mått illa med diarré och

kräkningar, samt ej fått sofva. En längre tid har Mamsell E. klagat öfver hufvudvärk; men nu skall den omsider hafva upphört. Äfvenledes har den öfverklagade oklägenheten i ögonen försvunnit. — Efter verkställd magnetisering förklarade Mamsell E. "det "vara nödvändigt, att ej på en gång afbryta "den hittills fullföljde kur-methoden; utan "borde hon om några dagar åter nyttja kräk-"medel." Då Mamsell E. dessutom ännu talte om "ben af foster, som framdeles skul-"le bortgå" o. d. tillsade jag henne; att nu anse sig som frisk, och öfvergifva sin idé om foster. — För att utröna, huruvida manipulationen har någon egen, och af Patientens inbildning oberoende verksamhet, anlades öfver Mamsell E:s ögon den tillförne använde skinnlappen. Efter ungefär 10 minuter, yttrade, på min tillfrågan, Mamsell E.: "Att sömnen var ganska lugn och djup." Efter minst fem minuters ytterligare dröjsmål, förde jag handen nedifrån oppåt, på öfver ett qvarters afstånd från kroppen, på det ej någon varme måtte spridas af min hand, som dessutom var vid det tillfället ganska sval; och så långsamt, att ej minsta fläkt kunde af rörelsen förorsakas. Vid andra stråket började Mamsell E. vrida på hufvudet och småknota såsom vanligt vid

väckning; och vid det 13:de uppvaknade hon fullkomligt, utan att jag behöfde använda hvarken vidrörande eller blåsning eller något annat, som kunde, genom hennes sinnen, verka på inbildningen. -- Orsaken hvarföre samma experiment lemnade förra gången ett annat eller åtminstone ofullkomligare resultat, torde böra sökas dels i någon möjlig olikhet i Mamsell E:s magnetiska tillstånd; och dels kan hända i olikheten af min sinnesstämning emot henne, och idé om hennes tillstånd. Hennes sömn torde nu vara lugnare och fullkomligare, än då: och jag sjelf var åtminstone nu öfvertygad, att hon verkligen sofver magnetiskt, hvarpå jag då ännu tviflade.

Den 19:de September. Kl. 10 f. m. Närvarande: F. d. Sjukhus-Läk. Graffe, Chir. Mag. Myrberg, Bokh. Chr. Malm och Madam Lindström. -- Mamsell E. talar ännu om sina frossbrytningar, samt sömnlöshet hvarannan natt. Matlusten har likväl börjat blifva god. -- Sedan Mamsell E. blifvit insöfd, sade hon: "Att frossbrytningar ännu skola fortfa-"ra åtta dagar; samt att hon ännu någon tid "borde nyttja medicin, åtminstone en gång i "veckan, växelvis kräkmedel och laxermedel."

Den 23:dje September. Kl. 10 f. m. Närvarande: F. d. Sjukhus-Läkaren Graffe,

Chir. Mag. Myrberg och Bokhåll. Chr. Malm. Mamsell E. säger sig hafva sofvit godt de tre siste nätterna; men fortfar ännu att tala om sina frossbrytningar. "Hon känner sig "för öfrigt fullkomligt friisk, och tycker sig "ej på flera år hafva varit så lätt i kroppen, "samt mått så fullkomligt väl, som nu. Äf-"ven humöret, som de senare åren varit "tungt, har nu blifvit lättadt och återställdt "till sitt fordna tillstånd." — Efter insomnandet fans Mamsell E. ännu ej hafva öfvergifvit sin idé om foster, hvars ben framdeles skulle bortgå. Jag tillsade henne derföre med högtidlighet: att aldrig mer, hvarken som vaken eller sofvande, tänka på möjligheten af några i lifvet qvarliggande lemningar af foster; utan med tacksamhet mot Försynens skickelse, vara innerligt öfvertygad, att hon nu är till helsan fullkomligt återställd. — Härmed slutade jag kuren; utan att tro mig böra göra afseende på hvad Somnambulen nyss förut hade yttrat. Jag ansåg henne fullkomligt frisk, och mig således ej berättigad att på henne ytterligare använda någon medicin.

Slutligen tror jag mig ej böra lemna obemärkt, att Fru Boström öfver tre veckor noga följde Mamsell E:s föreskrift. I början förbättrades hennes tillstånd betydligt; såsom det oftast händer uti chroniska sjuk-

domar vid hvarje ombyte af medicin. Men då hon omsider började åter blifva sämre, ansåg jag det ej löna mödan, att längre fortsätta åtminstone magnetiseringen, hvaraf hon dessutom ej känt den ringaste verkan. — Mamsell Stark rönte ingen nytta af sin medicin: och Fru R. lär ej hafva följt det erhållne rådet.

Den 30:de September besökte jag en Sjuk vid Danderyd. Jag genomsökte då den skogsdunge, hvarest *Brakveds-telningarne* hade hittats, för att efterse, om till äfventyrs denna växt der vore allmän. Jag kunde deraf ej hitta någon enda telning: men lika fruktlöst sökte jag äfven efter någon Ek. —

Att Mamsell E. varit Somnambul, anser jag otvifvelaktigt; oaktadt hennes sätt att vara under sömnen visserligen var olikt de Somnambulers, som jag tillförne sett. Hon saknade nemligen den för Somnambuler eljest vanligen mer eller mindre utmärkte värdigheten i åthäfvor, lyftningen i tanke, och kraftfulla prydligheten i uttryck. Men också är Mamsell E. vida mindre bildad, än de öfrige Somnambulerna varit, hvilka jag haft tillfälle att se; och dessutom torde detta bero på en viss individuel mo-

dification af sjelfva det somnambuliska tillståndet.

Lika otvifvelagtigt är det, att Mamsell E. blifvit botad genom den behandling, hon, såsom Somnambul, sjelf föreskrifvit; och att man efteråt skall finna den hafva varit för tillfället ganska lämplig. Men troligen hade likväl ingen Läkare vågat förordna en så våldsam kur; och helt visst ingen Patient, under vanligt medvetande, kunnat uthärda så våldsamma tryckingar på en så beskaffad svulst. Så vidt jag vet, hafva visserligen alla Somnambuler städse befunnit sig väl af de läkemedel, som de förordnat för sig sjelfve. Likväl har jag trott mig ej böra blindt följa min Somnambuls föreskrifter: utan derför till slut underlåtit att verkställa, hvad som uppenbarligen stridde mot min öfvertygelse; eller rättare sagt: hvad jag tydligen fann vara orätt.

Men Mamsell E. misstog sig och radotterade om sjukdomens natur. — Äfven detta tror jag mig böra misstänka hafva varit händelsen med många andra Somnambuler. Det går härutinnan Somnambuler, likasom helt visst ej sällan de bäste Läkare, nemligen att de stundom lyckligt bota en helt annan sjukdom, än de trodde, och genom

åstad-

åstadkommande af helt andra förändringar i organismen, än de hade fastställt sig.

Men det, hvarigenom Samsell E. mäst utmärkt sig, framför alla andra i böcker beskrifne Somnambuler, är bjelse för lögn och bedrägeri. Denna omständighet, ehuru obehaglig den för ögonblicket än var, anser jag högst vigtig, och för vetenskapen särdeles välkommen, genom det nya ljus den sprider öfver Somnambulismens egentliga natur; och såsom ett kraftigt bidrag at inskränka tron på Somnambulers förmente ofelbarhet. Och med denna erfarenhet anser jag mig tillräckligen belönt för alla de nödor och alla de ledsamheter, den kostat mig att förvärfva.